

NAŠA LUČ

marec 1997, letnik 46, številka 3

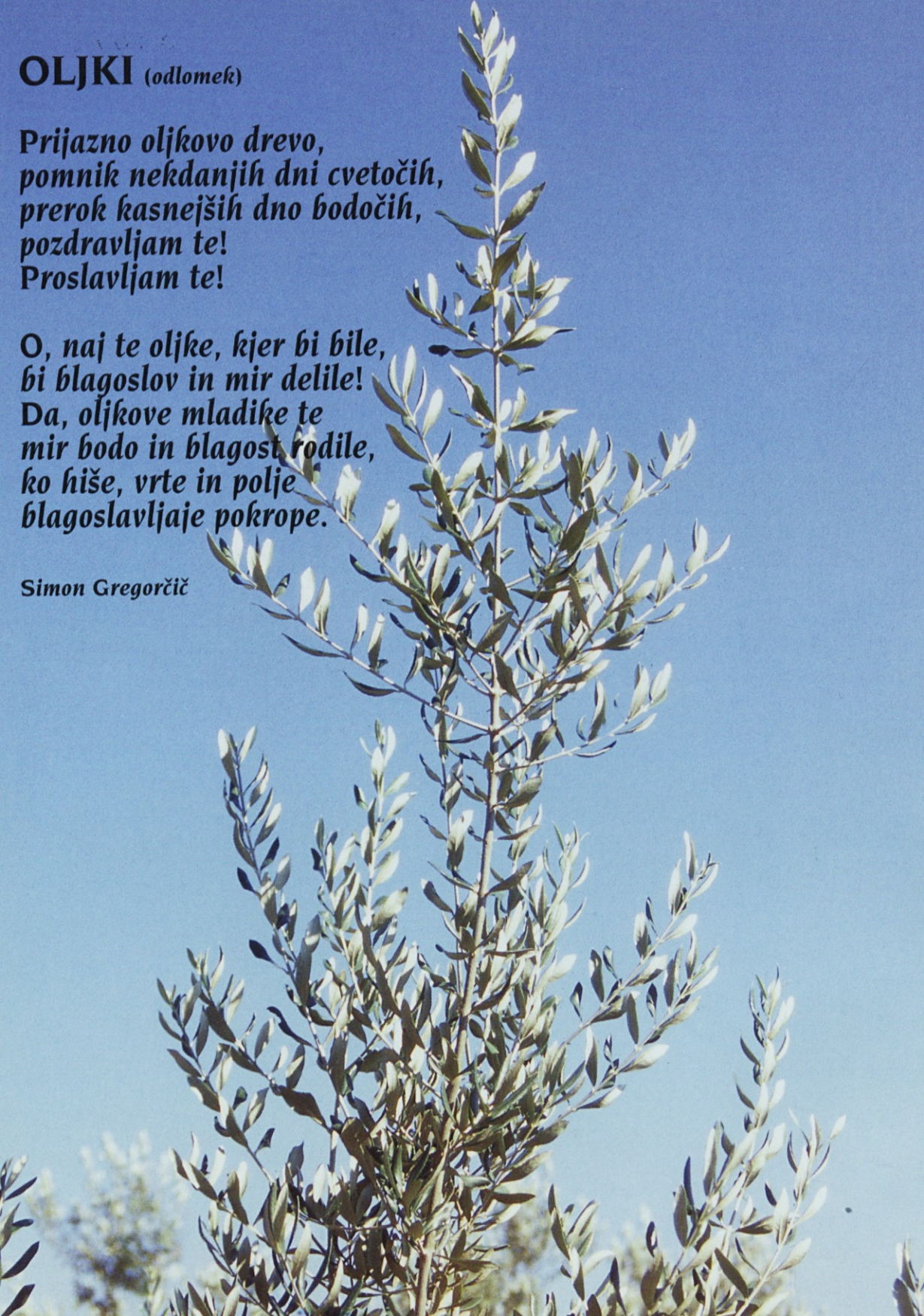
mesečnik za Slovence na tujem

OLJKI (odlomek)

**Prijazno oljkovo drevo,
pomnik nekdanjih dni cvetočih,
prerok kasnejših dni bodočih,
pozdravljam te!
Proslavljam te!**

**O, naj te oljke, kjer bi bile,
bi blagoslov in mir delile!
Da, oljkove mladike te
mir bodo in blagost rodile,
ko hiše, vrte in polje
blagoslavlja je pokrope.**

Simon Gregorčič

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništv:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.000 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna DAN, d.d.

Prva str. ovitka: F. Lah: Koča pri Sedmerih jezerih

Druga str. ovitka: Z. Podvinski: Oljka

Tretja str. ovitka: F. Stele: Gradišče v Tuhinjski dolini

Četrta str. ovitka: F. Lah: Manca

Sedemdesetkrat sedemkrat

Odpustiti sedemkrat z nekaj dobre volje ne sme biti prehudo. Toliko sproščenosti mora biti za normalno sožitje pri vsej raznolikosti človeških značajev. Odpustiti sedemdesetkrat pa je že kar priznanja vredna drža. Strpnost in samozadržanost doseže v tem primeru že značaj nadpovprečnosti. V misli imam ideale, o katerih se da lepo govoriti. Ko pa naj se to uresniči, je malokdo med ljudmi junak takšnih razsežnosti.

In to še ni vse, kar se zahteva. Vsaj po Jezusovem merilu ne. Ni rekel plus sedem, ampak sedemkrat sedemdesetkrat. 490-krat torej. V nedogled, brez meja naj bo v človeku pripravljenost za odpustčanje, če kdo hoče biti med posnemovalci njegovega zgleda.

To ni več šala. Tu gre zares. Zahteva nas more pripeljati povsem na rob naših sposobnosti. In ker ne moremo dalje, nas neuspeh lahko zagreni, ostane nam nezadovoljstvo, ker nam je uspelo le na pol.

Očitno je, da ne more nihče vstopiti v to razsežnost duhovnega življenja, ne da bi se postopoma privajal. V tak red, v to zahtevno medsebojnost, kakor sledijo iz Jezusove besede, ne more nihče vstopiti brez zavestnega in vztrajnega truda, da obvlada odpor, jezo, hudo besedo itn.

Zakaj? Čemu tak napor? Filozofiranje ne pomaga veliko. Bolj prepričljivo je povsem preprosto izkustvo, kaj stori in povzroči odpustčanje v človeku, ki ga je daroval, ali v onem, ki ga je bil deležen. Oba osvobaja.

Postni čas je primeren za vaje te vrste. Post je gotovo v odrekanju hrani, radovednosti pred televizorjem, užitek v zabavi in vsem podobnim stvarim, ki so nam dnevno na razpolago. Post pa je še bolj, če sprejememo nase kot nalogo vajo v odpustčanju in premagovanju odpora do sočloveka, ki ga vsak dan srečujemo ali z njim skupaj živimo.

Ponavljajo se nam vedno iste napake in z njimi smo lahko tudi sami do neznanosti nadležni svojim bližnjim.

V to sceno zelo stvarno spada omenjena Božja spodbuda. Zasedimo jo tudi v besedah apostola Pavla: 'Drug drugega bremena nosite. Tako boste izpolnili Gospodovo postavo.' Medsebojna sprostitev in razbremenitev bo, če nam uspe samokritično spremljati, kaj mojega bližnjega moti in mu je v breme, čeprav se meni zdi povsem normalna stvar. Učiti se odpustčati ni nikoli odveč, odpustčanje zavrniti pa je smrtno nevarno, pravi pregovorna modrost.

Bralcem Naše luči želimo blagoslovljen postni čas.

J. Pucelj

Jože Planinšek, narodni voditelj misijonov

"Slovinci imamo izostren čut za misijone"

Za začetek pogovora vas prosim, da se našim bralcem predstavite.

Izhajam iz majhne štajerske vasice s prijetnim imenom Zibika, kjer sem leta 1973 končal osnovno šolo. Gimnazijo sem obiskoval v Ljubljani, po maturi sem vstopil v Misijonsko družbo ali k lazaristom, kjer sem leta 1985 postal duhovnik. Najprej sem služboval kot kaplan v Šmartnem ob Savi, nato pa v naši provincijalni hiši kot ekonom in nekaj časa tudi ravnatelj bogoslovcev. Zdaj sem že dobro leto v Celju, kjer delujem kot župnik in vodim nastajajoče duhovno-prosvetno središče Dom svetega Jožefa. Vseskozi pa sem se rad ukvarjal tudi z duhovnimi vajami in ljudskimi misijoni.

Kako, da ste se odločili delovati tudi na misijonskem področju zunaj Slovenije?

K lazaristom sem stopil tudi z namenom, da bom nekoč misijonar po zgledu ljudskega misijonarja, ki je imel v naši župniji misijon; ta je bil prej misijonar na Kitajskem. To se do zdaj še ni zgodilo in ne vem, ali se kdaj bo, sem pa pristal pri tem delu v ozadju. Lahko rečem, da me to delo veseli in ob njem čutim dobršen del uredničevanja svojega življenja kot lazarist.

Vaš naziv je narodni voditelj misijonov, kaj to pomeni in za kakšne naloge gre?

Naziv je tak, da se ga človek kar malo ustraši. Prej je bil še hujši, direktor papeških misijonskih družb. Ker se pri nas odgovornost krajevne Cerkve za misijone in skrb kongregacije za evangelizacijo narodov nekako pokriva, smo začeli uporabljati naziv narodni voditelj misijonov, kjer so seveda mišljeni zunanji misijoni, kolikor je to mogoče pač še deliti. Moja glavna naloga je skrb za živost misijonske misli v krajevni Cerkvi, stik med misijonarji in našimi verniki ter organiziranje pomoči zanje. Čedalje bolj pa tudi odgovornost za odprtost naše krajevne Cerkve do Cerkve v svetu.

Kako pa je bilo s tem v preteklosti, smo imeli Slovenci vedno dovolj izostren čut za misijone?

Mislím da. Prvi naši ljudje so šli v misijone ali razmišljali o njih že v nekdanji Avstriji, potem se je to osredotočilo na posamezne redove, kar se je spet lahko izpeljalo prek tujih dežel. Pravo slovensko delo za misijone se

je začelo z velikimi misijonarji, kot so Knoblehar, Baraga, Kerec in drugi. Ti so doma organizirali duhovno in gmotno pomoč, kar so ob svojih obiskih domovine še krepili; tako je nastala močna misijonska zavest med našimi verniki. Ta-

ko smo ob koncu druge svetovne vojne priče neverjetni živosti misijonske misli. Ko so množice naših ljudi bežale čez mejo, se je z njimi v dobršni meri selila tudi misijonska zavzetost, kar še posebej vidimo v Ladislavu Lenčku in podobnih navdušencih. Niti za trenutek niso pozabili na misijone; saj so vseskozi izdajali osrednjo misijonsko revijo *Katoliški misijoni*, najprej v Rimu, potem v Argentini. Ne vem, ali ima še kateri narod v svoji misijonski zgodovini kaj podobnega.

Je to še vedno živo in kako?

Vsekakor bolj živo, kot je videti na prvi pogled. Vedno imam pred očmi naše vernike, stare mame in očete, ki jih srečujem po župnijah ob ljudskih misijonih. Ti mi tolikokrat povedo, kako vsak dan namenijo kakšen rožni venec za misijone. To je veliko, morda najpomembnejše delo. Drugo so različne prireditve za prebujanje misijonske zavesti, zbiralne akcije, ki vzgajajo k odprtosti in k posluhu za drugega; ta posluh živi in glede na učinek iz leta v leto raste. Tudi število naših misijonarjev po svetu pove svoje. V lani jih je bilo v misijonih okroglo število, in sicer sto. To ne pove vsega, mnogi so namreč še iz skupine tistih, ki so se po drugi vojni podali v misijone, ker jih je domovina preprosto zavrгла. Imeli so moč, da so prav dejstvo zavrženosti tako čudovito preusmerili v blagor tretjega človeka.

Kje misijonarji delujejo in ali imamo katero slovensko postojanko?

Delujejo močno razkropljeni po skoraj štiridesetih deželah sveta. Največ jih je na Madagaskarju, sledi Zambija, Indija in tako dalje. Ne moremo pa več govoriti o

slovenskem misijonu. Vsi naši delujejo na postojankah, kjer so skupnosti mešane. Slovenska postojanka je bolj ali manj samo tista, kjer deluje pač nekdo sam in je Slovenec. Sicer pa so naši misijonarji znani kot simpatični ljudje in na mednarodnih postojankah delujejo izrazito povezovalno, kar mnogokrat ni samo po sebi umevno.

Med temi posamezniki je tudi nekaj znanih oseb, kot na primer Peter Opeka, Cukale in podobni. Se vam ne zdi čudno, da so ti v tujini bolj cenjeni kot v domovini?

Po vseh dosedanjih izkušnjah ne, še posebej, če pomislim samo na letošnje koledovanje, ki ga v korist misijonov spet načrtneje uvajamo. Gre za star običaj, ki izvira iz naših krajev in so ga močno oživili Nemci. Že drugo leto smo bili kot delegacija iz Slovenije povabljeni na sprejem pri nemškem kanclerju Kohlu, v slovenski parlament pa smo se sami povabili, kjer nas je prijazno sprejel predsednik Janez Podobnik, poslanci, še posebej vsi levi, pa so to bojkotirali in temu celo nasprotovali.

Pater Cukale je napisal pravila redovnic matere Terezije, o katere bolezni smo sicer kar nekajkrat slišali, vendar nihče ni povedal tega, za nas vendarle pomembnega dejstva. Peter Opeka in njegovo delo je bilo sicer nekajkrat tako ali drugače predstavljeno, vendar tako, kot je to v drugih deželah sveta, še zdaleč ne. Naša televizija ne kaže nobenega zanimanja za njegov projekt, mnoge tuje pa so ga opazile. Morda je tako tudi zaradi tega, ker je Peter po očetu še kako povezan z letom 1945, ta se je izkopal in rešil iz smrtnih brez na Hrastniškem. Še eno dejstvo, ki kaže, kaj smo zgubili z vsemi, ki jim ni uspelo ulti. Zgodovina, ki je verjetno predvsem protercerkvenim strukturam nesimpatična.

Pa ne gre samo za ta dva, koliko drugih naših misijonarjev se še kako močno piše v zgodovino narodov in sveta in so naredili vsaj toliko, če ne veliko več, za priznanje in ugled Slovenije kot prenekateri samooklicani zaslužnejši.

Povej še kakšno misel o Petrovem delu.

Gre za delo, ki si ga ne moreš predstavljati, dokler ga ne doživiš in vidiš, ko pa se ti to zgodi, ne moreš verjeti, da je res. Več kot petnajst tisoč ljudi, pobranih z ulic v vrnjenim dostojanstvom, delom, v šoli otroški vrisk, ki govori, da se da storiti veliko, več kot si predstavljamo. Če bi kandidiral na predsedniških volitvah, bi takoj dobil,

pravijo analitiki, sicer pa si v javnosti politiki ne upajo veliko govoriti o njem, ker ima suveren ugled.

Kako pa so slovenski misijonarji povezani med seboj?

Misijonarji so raztreseni po vsem svetu, tudi če jih je kod malo več skupaj, je delo tako razgibano, da je komunikacija težka. Ko sem bil lani na Madagaskarju in smo se dobili skoraj vsi skupaj, so rekli, da se to že leta ni zgodilo. Resna povezava so pisma in naša revija, ki je nasledila Katoliške misijone, Misijonska obzorja. V njej objavljamo pisma in poročila naših misijonarjev, kar prebirajo naši verniki doma in misijonarji po vsem svetu.

V domovini vsako leto priredimo vsaj dvoje srečanj za misijonarje na dopustu, da se počasi spoznavajo med seboj in si izmenjujejo izkušnje.

Misijonarji so ponavadi duhovniki, redovniki in redovnice, v zadnjem času pa se za odhod v misijone odloča čedalje več laikov. Kako se Slovenci odzivamo na to znamenje časa?

Pomanjkanje duhovnih poklicev se kaže tudi v čedalje manjšem številu duhovnikov in redovnic, ki bi šli v misijone. Porast pa je razveseljivo lepa pri laikih, fantih in dekletih, ki namenijo nekaj let svojega življenja Cerkvi. Slovenci nimamo organizirane laiške pomoči Tretjemu svetu, imamo pa misijonarje laike, zato vsi laiki odhajajo v misijone z dekretom krajevnega škofa, torej s poslanstvom Cerkve. Pred odhodom morajo pokazati določeno angažiranje v življenju domače Cerkve, na odhod pa se praviloma pripravljajo dve ali več let.

V "Slovenski vasi" na Madagaskarju s Petrom Opeko in sodelavci

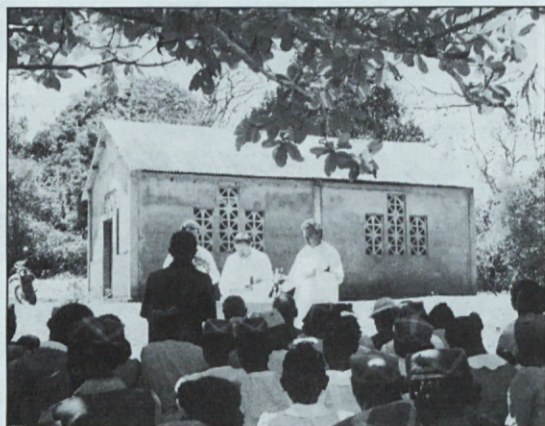
V misijonih morajo ostati tri leta, potem se vrnejo za eno leto in šele potem lahko gredo spet v misijone. Treba je namreč upoštevati, da ne smejo izgubiti časa in priložnosti za ustvarjanje družine.

Katere so najpogostejše težave misijonarjev, ko pridejo v misijone?

Ne vem, ker nisem bil nikoli v misijonih. Zato morate moje misli v zvezi z misijonarji in njihovom doživljanju jemati kritično. Pa vendar čutim nekatere stvari, ki sem jih opazil ob obisku. Velika ovira je jezik, kultura in podobno, vendar to verjetno ni glavno. Glavna je kriza, ki se pojavi pri človeku, ko spozna, da je vse drugače, kot si je predstavljal, veliko bolj drugače, kot si je sploh mogoče predstavljati. Mislim predvsem na neujemanje med na primer črnimi in belimi. Zdi se, da še tolikšen idealizem in vera, da bomo enkrat bratje med seboj, ne zdrži. Razlike so in beli misijonar ostaja belec, nekaj drugega, vendar tujec. In mar ni najhujše sprejetje prav tega, da si po tolikih letih dela, razdajanja in garanja še vedno tujec. Misijonarji morajo imeti zelo veliko vero, vendar vero, ki je rastla in mora biti po mnogih letih samo še močnejša.

Metode so se spremenile, na kaj mora biti sodoben misijonar še posebej pozoren?

Spet nisem strokovnjak za ta odgovor, vendar zdi se, da je danes svet že zelo eno. Komunikacija je naredila svoje, nič ne more biti tam daleč nekje, da ne bi bilo že tu in obrnjeno. Prišli smo tako daleč, da se nekomu v misijonih zgodi v trenutku tisto, kar je evropski človek prebavljal celo tisočletje. Od spanja na tleh do spanja na avionu je preteklo mnogo časa in lahko se je na to

Pri somaševanju na podružnici Manakare na Madagaskarju

pripravljaj skozi generacije. Afriški človek pa stopa iz kolibe in okolja, kjer še nikoli ni videl postelje, kar na letalo. In če se nam vrtili in smo razčlovečeni ob napredku, koliko bolj je človek v misijonih. In če pri nas potrebujemo dušnega pastirja, ki bo najprej človek, ker smo razčlovečeni, koliko bolj v misijonih ob tolikšnih šokih, ki prav tako ali pa še bolj razčlovečujejo. Za to niti ni potrebna ne vem kakšna misijonologija, kar je sicer v zahodnem svetu zelo moderno, pa dostikrat povsem nepotrebno, ker gre samo za umetno ustvarjanje problematičnosti življenja, da se z resnično problematiko ni treba ukvarjati.

Kaj pa gospodarska pomoč?

Ta je tista, ki jo misijonski človek od belega misijonarja najprej pričakuje, vendar je hkrati tudi tista, s katero se je delalo ali pa se še dela največ napak. Zdi se, da deljenja kar tako ni več in da se s takim načinom dela ni nikomur koristilo. Življenje je križ, to so vedeli naši predniki in zato so preživeli, tega ne ve sodobna generacija, zato obupuje in propada. Prihodnost vsakega naroda je v sprejetju tega dejstva. Prinesti križ in ga spraviti v zavest ljudi, da se bodo spopadli z njim. Nič v življenju ni zastoj, še najmanj pa odrešenje. Vsak tak način dela s kar tako, zastoj, ne vodi v prihodnost. S tem pa ni rečeno, da misijoni ne potrebujejo več pomoči. Toliko ali pa še več kot kdajkoli, vendar misijonarji morajo vzgajati k sodelovanju.

Se zdi, da se približujejo časi, ko bo misijone potrebovala tudi Evropa. Kakšne odgovore bi našli zanjo?

Ti časi so že, vendar so takšni tudi že v tretjem svetu. Svet je danes eno, zato je tudi misijonska razsežnost naloga vsake krajevne Cerkve. Tako že imamo afriške misijonarje v Indiji in obrnjeno. Pri misijonih pa ne gre le za evangelizacijo z besedo, temveč tudi preprosto za zgled in način življenja. Ko evropski človek, na primer otrok, misli na svojega vrstnika v misijonih, in zanj daruje, še najbolj vzgaja samega sebe. Tako Afrika v razmerju do njega opravlja pomembno misijonsko poslanstvo. Drugo, kar se mi zdi najbolj v nebo vpijoče, pa je naveličanost našega sveta in beg iz življenja, česar v mladih Cerkvah ni. Živost ter odprtost naše krajevne Cerkve za misijone, za tretji svet, je tisto več, tisto, kar zahteva korenitejšo odločitev, to pa je lahko še kako pomembna spodbuda tukajšnji naveličanosti.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Hrup in tišina

Velika mesta so polna nemira. Toda ljudje ga nič več ne slišijo. Tako so se navadili živeti z njim, da tišino čutijo kot bolečo praznino. Nemir in ropot sta postala del njihovega življenja, njihova vsakdanja spremljevalca.

Tomaž je stal ob oknu. Prej je urejal slike s svojega obiska doma v Sloveniji, zdaj pa je hotel urediti tudi spomine na domače, na kraje, ki jih je obiskal. Začutil se je, ko je videl, da so se mu vrstili bolj prizori krajev kot pa obrazi ljudi. Pokrajina je tam, kjer je civilizacija ni prehudo načela, tudi doma, še vedno takšna, kot je bila, ko je pred mnogimi leti odšel v svet iskat delo in zaslužek. Ljudje pa so se spremenili. Odtujili so se mu. Tudi sami sebi in med seboj so si postali bolj tuji. V Sloveniji ni velikih mest, a vendar je tudi tam tisti neopredeljivi, neprijemljivi nemir kot drugje po velikem svetu. Morda doma tudi že potrebujejo ta nemir, ta hrup modernega sveta tako kot tukaj. Toda zakaj?

Tomaž je gledal skozi okno. Skozi oblačno nebo se je prebijalo nekaj žarkov. Hoteli so ogreti zemljo, ki je že začutila utrip novega življenja. "So se tudi drevesa v mojem vrtu in trave navadila na hrup, na nemir? Morda drevesa sploh ne bi več ozelenela in trave tudi ne, če bi se mesto nenadoma umirilo, če bi, recimo, postalo tako tiho kot njegova Tiha dolina?" Nasmehnil se je. Na tisoče vseh mogočih strojev bi se moralo ustaviti, avtomobili, vlaki, letala. Veliko mesto bi obstalo. Ljudje bi se razburjali, vrteli bi telefone, neprestano bi zahtevali pojasnila, zakaj je mesto obstalo, zakaj je vse utihnilo, zakaj ta neznosna tišina. In potem bi šli na ulice in kričali, protestirali in zahtevali, naj vlada odstopi, ker ni sposobna zagotoviti, da se skozi mesto neprestano valijo kolone avtomobilov, da mesto vsak hip preleti letalo in da se vsi majhni, veliki in vsake vrste stroji vrtijo dneve in dneve. In ko bi se kolone avtomobilov premaknile, ko bi se stroji zavrteli in bi se v mesto spet vrnil prejšnji hrup in nemir, potem bi si ljudje oddahnili in si rekli: "Samo da je minilo."

Gledal je Tomaž skozi okno v ta čudni svet, ki lovi samega sebe, ki čedalje hitreje teče za seboj in se hoče ujeti. Vendar ta svet ne ve, da se vrti v krogu in da se vrti hitreje in hitreje, kot da hoče ubežati pred seboj in hkrati ujeti samega sebe. "Čudno," je pomislil Tomaž. "In tudi sam sem del tega vrtoglavega sveta." Začutil je

veliko željo. Željo, da bi ustavil to noro drvenje, ta beg po nevidni spirali, ki se konča v neki nerazpoznavni temi, v nekem čisto drugačnem svetu.

Tomaž se je naslonil na okno. Razmišljanje ga je prevzelo. "Ko sem bil še doma, takrat pred mnogimi leti, ko smo se pripravljali na veliko noč, v tednih pred tem praznikom, so v vasi utihnile harmonike. Ni bilo hrupnih praznovanj. Ljudje in narava so utihnili. Pričakovali so nekaj velikega. Pričakovali so odrešenje. Pripravljali so se na odrešenje. Narava in človek sta se ozrla vase. In zato sta potrebovala mir, tišino. Takrat se ljudje niso bali tišine. Niso bežali pred njo. Tišina jim je omogočila, da so pogledali svoje duše, da je srce spet našlo svoj pravi utrip. Zaželel si je, da bi se vrnil tisti časi, davni in lepi.

"Ne sanjari, Tomaž! Velika noč bo in v mesto morava po nakupih. Ne bom se drenjala zadnji teden. Tvoji pridejo za praznike. To bo veselo. Poslušaj! Zakaj pa si izklopil televizor in radio tudi ne dela? Konec me bo od dolgočasje. Pustež pa tak. Da ni kaj narobe s teboj? Se slabo počutiš? Veš kaj, zvečer greva ven, da se razvedriš. Ne bom te gledala takole, ko kar naprej nekaj tuhtaš," je žena pretrgala njegove misli.

Še enkrat je pogledal skozi okno. In vse je bilo, kot mora biti: avtomobili so drveli, letala so hrumela pod nebom, stroji veliki in mali in vseh vrst so brneli in ropotali, ljudje so kričali drug drugemu in drug nad drugim. Tomaž pa je tako kot še nikoli doslej zahrepenel po miru in tišini, po njenem tihem in blagodejnem blagoslovu.

Jože Urbanija

Šentpavelska cerkev v Preboldu (foto: P. Cverle)

Veliki preroki

Prerok Jeremija

Jeremijevo preroško službo lahko razdelimo na dve obdobji. Prvo sega do leta 605 pr. Kristusom. To je obdobje miru v Judovem kraljestvu, pa tudi obdobje gmotne blaginje. Takrat je bil Jeremija poklican, da bo oznanjal zelo nenavadno stvar: vdor vojske s severa, ki bo pustila po deželi in uničila kraljestvo Juda. To katastrofo bi Izraelci mogli preprečiti samo, če bi se pravi čas spreobrnil k Bogu. Vendar so za ta Jeremijev poziv gluhi. Njihovo nepripravljenost na spreobrnjenje simbolično ponazarja dejanje kralja Jojakima, ki Jeremijev zvitek prerokb hladnokrvno vrže v ogenj.

Drugo obdobje Jeremijeve preroške službe pa sega od prvega napada babilonskega kralja do porušenja Jeruzalema leta 587. Prerokbe o vdoru Babiloncev se naenkrat uresničujejo; judovske neodvisnosti in avtonomije je konec. Jeremija zdaj oznanja, da je babilonsko gospodstvo treba sprejeti: v izgnanstvu naj se ustvari novo, preobraženo občestvo, ki ne bo več iskalo politične oblasti, ampak duhovno prenavo vsega naroda. Čez sedemdeset let se bo ljudstvo vrnilo v Jeruzalem. Takrat bo spoznalo ponotranjenost zaveze, ki jo je narod nekdaj sklenil z Jahvejem na Sinaju.

Jeremija se bralcu knjige predstavlja kot velik samotar. Vseskozi živi na robu družbe, ki ga ne razume in preganja, celo njegovi najbližji se ne zmenijo zanj. Nikdar ne bo deležen tolažbe, odgovornosti zakonskega življenja ter očetovstva. Zaprt v ječo, trpinčen in na silo odpeljan

v Egipt, bo v tej tuji deželi nepriznan sklenil svoje življenje.

Jeremija ni samotar po svoji volji: živi v samoti, ki mu jo nalaga božja beseda. Če govori, govori zato, ker mu je, pravi, "prišla Gospodova beseda". Ta beseda je, "kakor kladivo, ki razbija skalo," in zaradi katere se mu "tresejo kosti". Zvestoba tej besedi mu povzroča trpljenje. Hoče se ji upreti, zato se začne prepirati z Bogom. Jeremijeva knjiga je polna pogovorov z Bogom, ki jih sodobni razlagalci imenujejo kar Jeremijeve izpovedi. V njih se prerok bridko pritožuje nad svojo osamljenostjo in odtujenostjo. Prav to hudo trpljenje pa Jeremiju vero pogloblja in prečiščuje. Prerok v hudem trpljenju najde Boga in samega sebe.

Odločilne ure svojega življenja - ko je bil poklican za preroka - se Jeremija spominja s skrajno drzno prisposobo, ki meji že na bogokletje: tisti dan, pravi, ga je Gospod "zvbil", kakor spletkar z varljivimi obljubami spelje neizkušenega. Jeremija obtoži Boga prevare, saj mu preroška beseda prinaša le sramoto in posmeh. Skušnjava, da bi odstopil, je velikanska - toda Božja beseda je kakor ogenj v njegovih kosteh, ki ga žge, a tudi razžiha njegovo upornost in prinaša mir njegovi duši. Neustavljiv vzgon Božje besede daje preroku nove in nove moči. Kakor pozneje apostol Pavel se tudi Jeremija zaveda: Gorje mi, če Božje besede ne bi oznanjal!

Jeremijeva knjiga nas seznanja z delovanjem še drugih prerokov, ki so se pri svojem delovanju - kakor Jeremija -

Praznovanje "hanukka", praznika luči

Šotorski praznik nas spominja na življenje v puščavi.

sklicevali na preroški poklic in z njim povezane pravice. Jeremija sprva ni videl razloga, da bi jih takoj razglasil za "krive preroke". Saj poleg moralnih meril za presojanje očitnih zablod ni imel na voljo drugih temeljnih meril. Končno bi se pri svojem preroškem oznanjanju mogel motiti tudi sam, kakor se je motil njegov glavni tekmeč Hananija, s pogledi katerega so se strinjali mnogi vojaški in politični voditelji. Kljub temu Jeremija postavi jasno in strogo načelo: Prerok se izkaže za pravega preroka šele, ko se njegova beseda uresniči.

V središču Jeremijevih pogovorov z Bogom je zato vseskozi tudi vprašanje verodostojnosti in smisla njegovoga preroškega poklica. Na dvome, ki ga v zvezi s tem mučijo, more dokončno odgovoriti samo Bog. Prerok jih premaguje z izjemno vero in zavestjo, da mu resnično govori živi Bog.

30. in 31. poglavje Jeremijeve knjige imenujemo tudi knjiga tolažbe. Tolažbe za izvoljeno ljudstvo v babilonskem izgnanstvu. Iznani so bili, ker so bili nezvesti svojemu Bogu in se niso hoteli vrniti k njemu. Toda tudi njihove ošabne ječarje bo zadela podobna usoda: Perzijci bodo Jahvejev bič za Babilonce. Izrael in Juda pa bosta rešena. Spet bosta eno ljudstvo, Gospodovo ljudstvo. Bog govori Izraelu: Z večno ljubeznijo te ljubim... Novo zavezo sklenem s teboj. Svojo postavo položim v tvojo notranjost in jo zapišem v tvoje srce. Jaz bom vaš Bog in vi boste moje ljudstvo...

Vašo krivdo odpuščam in vašega greha se ne spominjam več. To novo zavezo, ki odpušča krivdo in podarja novo življenje, je z novim Izraelom sklenil umrli in od mrtvih vstali Jezus. Svoj poln razcvet pa ta zaveza doživlja v eshatonu, v večnosti.

Glavno oznanilo Jeremijeve knjige se nanaša na prihajajočo Božjo sodbo, ki se je tedaj že maloverni Izrael ne boji, ker se zanaša na božje obljube, da jih bo varoval, sami pa se predajajo grehu in malikovalstvu. Jeremija je ves čas trdil, da bo Jeruzalem padel, nikoli pa ni podvomil, da bo prej ali pozneje prišlo do obnovitve Izraela.

Knjiga žalostink

Knjigo žalostink, ki sledi Jeremijevi knjigi, izročilo pripisuje prav Jeremiji. To je zbirka petih pesmi, žalostink, ki so nastale pod vtisom razdejanja mesta in templja in mogoče izvirajo iz liturgije tožb v izgnanstvu. V njih skoraj ni zaslediti upanja na boljše, so pa vsekakor poskus premagovanja globoke stiske, naj si bo osebne, družbene ali verske.

Pripravil Iztok Kržič

Jeremija je bil rojen v duhovniški družini v Anatotu blizu Jeruzalema. V preroštvo je bil poklican okrog leta 627 pred Kristusom. Njegova služba se je začela v času kralja Jošija, ko se je Judovemu kraljestvu še dobro godilo. Nato pa so si začele nesreče slediti druga za drugo. Babilonska moč je rasla, Judovi kralji pa so začeli sklepati zaveznitva z Egiptom. Ko je Jeruzalem padel, so Jeremija odpeljali v Egipt s skupino, ki je zbežala iz Judove dežele.

Njegovo stalno prerokovanje, da bo Bog sodil Ljudstvo, mu je prineslo nepriljubljenost med ljudmi, pa tudi lasten notranji nemir. Zvest prijatelj mu je bil le Baruh, ki je zapisal veliko Jeremijevih prerokb. V istem času sta živela tudi Sofonija in Ezekijel, ki je bil s prvo skupino izgnancev v Babilonu.

Jeremijeve prerokbe so ohranjene v različnih oblikah. Nekatere v pesniški obliki, druge v prozi, veliko je uporabljenih alegorij, simbolnih dejanj in drugih preroško literarnih prijemov.

Škofje za Slovence pri Gospe sveti

Ko je krščanstvo med Slovenci že pognalo prve korenine, je karantanski knez Hotimir (753-769) prosil salzburškega opata Virgila, naj pride med Slovence v Karantanijo "in jih potrdi v veri".

Hotimirjeva prošnja dejansko pomeni, da je bilo obdobje pokristjanjevanja v Karantaniji v veliki meri zaključeno. Knez Hotimir je v svoji kneževini že načrtoval ustanovitev redne cerkvene uprave. Tako je njegovo prošnjo razumel tudi opat Virgil. Ker sam škofovskih opravil še ni mogel opravljati, je knezu Hotimirju poslal škofa Modesta (757-763). V tem času Karantanija cerkvenopravno formalno še ni spadala pod salzburško škofijo.

Modest si je za sedež svojega delovanja izbral Gospo Sveto. Skupaj z njim so v Karantanijo dopotovali duhovniki Watton, Reginbert, Kozhar in Latin, diakon Ekehard in več klerikov. Salzburški nadškof seveda ni natančno določil ozemlja, na katerem naj škof Modest deluje. Salzburški opat oziroma rimski papež pri Gospe Sveti nista ustanovila nove škofije. Zato imenujemo Modesta "pokrajinski škof" za Slovence. Ker je po Modestovi smrti prišlo v Karantanijo do oboroženih spopadov med kristjani in pogani, opat Virgil tja ni poslal novega škofa, ampak le večje število duhovnikov. Novega škofa je v Karantanijo poslal šele salzburški nadškof Arno (785-821). V virih beremo, da sta škofa Deoderika (799-821) salzburški nadškof Arno in mejni grof Gerold osebno pripeljala v Karantanijo in ga priporočila tamkajšnjim knezom. Naškof Arno je novemu pokrajinskemu škofu izročil v "oskrbovanje Karantanijo in

sosednje pokrajine na severni strani Drave do njenega izliva v Donavo." Z dogovorom med salzburškim nadškofom Arnom in oglejskim patriarhom Pavlinom II. leta 796 je namreč Drava postala meja med obema nadškofijama. Karantanski in panonski Slovenci so tako tudi formalnopravno prišli pod jurisdikcijo salzburškega nadškofa. Salzburški nadškof je pokrajinskemu škofu Deoderiku zaupal posvečevati cerkve in duhovnike, deliti birmo, skrbeti za božjo službo in poučevanje slovenskih vernikov, vendar tokrat že z jasno omejitvijo, da mora priznati salzburškega nadškofa kot svojega ordinarija.

Po Deoderikovi smrti je novi nadškof Adalram (821-836) med karantanske in panonske Slovence poslal pokrajinskega škofa Otona in mu dal enaka pooblastila, kot sta jih imela škofa Modest in Deoderik. Tudi Oton si je za sedež svojega delovanja izbral Gospo Sveto. Otonov naslednik je postal pokrajinski škof Ožbolt (Osvald, 836-863). Zdi se, da je bil samostojnejši od svojih predhodnikov. Morda je gojil celo željo, da bi se Karantanija osamosvojila kot samostojna škofija. V spor s salzburškim nadškofom Adalvinom (859-873) je prišel, ker si je dopisoval s papežem Nikolajem I. mimo salzburškega nadškofa. Glede svojih pravic je bil nadškof Adalvin še posebej občutljiv zaradi delovanja svetih bratov Cirila in Metoda v Panoniji, ki je bila po dogovoru med salzburškim nadškofom Arnom in oglejskim patriarhom Pavlinom iz leta 796 del salzburške nadškofije. Zato je ustanovitev panonske nadškofije imel za nedopustno kršenje svojih pravic. Tu je verjetno iskati vzrok, da po Ožboltovi smrti k Gospe Sveti ni več poslal pokrajinskega škofa, ampak je nadzor na celotno škofijo prevzel sam. Prakso karantanskih pokrajinskih škofov je po Metodovi smrti in propadu panonske nadškofije obnovil Adalvinov naslednik Dietmar I. (874-907) in k Gospe Sveti poslal škofa Salomona. Nekaj več podatkov nam je ohranjenih o zadnjem pokrajinskem škofu pri Gospe Sveti, Gotabergu, ki je pripadal bavarskemu visokemu plemstvu. Škof Gotaberg je tudi dokončno uredil župnije na današnjem Koroškem. Zdi se, da je bila prevelika samostojnost škofa Gotaberga pri njegovem pastoralnem delu verjetno vnovičen povod, da po njegovi smrti okrog leta 945 salzburški nadškof Herold (939-958) k Gospe Sveti ni več poslal pokrajinskega škofa. Prakso "pokrajinskih škofov" je pod drugačnimi pogoji obnovil nadškof Gebhard (1060-1088) z ustanovitvijo krške škofije leta 1074.

France M. Dolinar

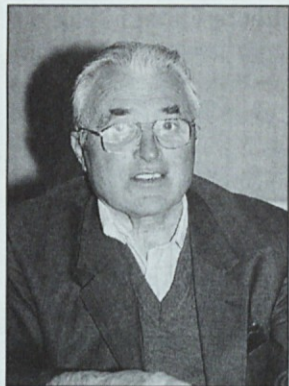
Brez volje ljudstva

Slovenska država se nikakor ne more postaviti na noge. Tri mesece po volitvah (10. februarja) vlada po vsej verjetnosti še ne bo sestavljena. Zdaj je jasno, zakaj je bilo na vlado treba čakati tako dolgo. Med strankami slovenske pomladi je bilo treba poiskati poslanca, ki bo prestopil na stran strank komunistične kontinuitete. Zapletov okoli parlamentarne večine ne kaže posebej razčlenjevati. Potem ko sta postkomunističen in demokratičen blok, stare komunistične sile in stranke slovenske pomladi bili v parlamentu izenačena, čeprav na osnovi zelo dvomljivih postopkov, se je zgodila izdaja, ko je poslanec iz vrste Slovenskih krščanskih demokratov prestopil na nasprotno stran in tako prevesil ladjo slovenskega parlamenta na levo, v smer starih komunističnih sil. S tem je omogočil, da je bil kandidat za predsednika slovenske vlade izvoljen doseđanji predsednik dr. J. Drnovšek. Ni mu uspelo sestaviti širše vlade, zato je na koncu poskusil sestaviti vlado, ki Sloveniji ne bi bila v ponos. V vladi naj bi bili poleg njegove liberalne stranke še komunisti, nacionalisti in upokojenci. Ko so bila objavljena imena kandidatov za ministre, so se ljudje upravičeno zgrozili. Toda najbolj neprijetno je presenetila kandidatka za notranje zadeve. To, da bi Slovenija menda bila prva evropska država, ki bi imela na ministrskem mestu za notranje zadeve žensko, bi lahko bil za Slovenijo celo kompliment. Vse ljudi moti predvsem dejstvo, da gre za žensko, ki pripada nacionalistični slovenski stranki. V nobeni evropski vladi ni nacionalistov, kajti nacionalizem v Evropi na splošno odklanjajo. Nacionalizem, ki je v bistvu nedemokratičen, velja za nekaj, kar se ne spodobi, in vsaka vlada, ki da kaj nase, na svoje dobro ime, z nacionalisti noče sodelovati. Pri nas pa so se liberalci spajdašili tudi z nacionalisti, samo da so si zagotovili potrebne glasove, da lahko vladajo. Čeprav je med liberalci in nacionalisti kar najhujša razlika, jih je združil interes za vladanje, pri čemer je jasno, da bodo nacionalisti morali popustiti pred močnejšimi liberalci, če bodo hoteli v vladi ostati. Slovenski nacionalisti so izredno sovražno razpoloženi do Cerkve. Njihova predvolilna propaganda ni bila drugega kakor eno samo napadanje Cerkve, kateri

bi po njihovem ne smeli vrniti nobenega premoženja in ji onemogočiti vsakršno pomoč iz javnih finančnih sredstev. Tik pred volitvami je poslanec nacionalne stranke vložil celo predlog zakona o verskih skupnostih, ki bi bil veliko slabši za Cerkve in verske skupnosti, kakor so bili komunistični zakoni. Če bi obveljalo tisto, za kar si prizadevajo slovenski nacionalisti, bi bila teološka fakulteta spet izgnana z univerze, duhovniki bi ne smeli več svobodno hoditi v bolnišnice in imeti v njih bogoslužje... Stara komunistična ustava je izrecno dopuščala možnost, da država pomaga verskih skupnostim, slovenski nacionalisti pa so v svoj predlog zakona zapisali, da je to najstrožje prepovedano. Ti ljudje so zdaj prišli v vlado in bodo prav gotovo močno vplivali na to, da bo ta vlada še bolj sovražna Cerkvi, kakor je bila prejšnja. Predvsem pa je nerodno to, da je prvak te stranke, katerega prijateljica v zunajzakonski zvezi je bila predlagana notranja ministrica, v preteklosti zagrešil nekaj nepoštenosti in kaznivih dejanj, pa tudi danes ga samo poslanska služba in z njo povezana nedotakljivost varuje pred sodnimi pregoni. Zato se mnogi sprašujejo, kako bo pod takim vodstvom delovalo ministrstvo, katerega glavni namen je, da preprečuje kriminal, varuje poštene ljudi in skrbi za red, poštenje in varnost državljanov. V trenutku ko v Sloveniji sestavljajo novo vlado, vre na celotnem Balkanu, v vseh nekdanjih komunističnih državah. Povsod se nekdanji komunisti krčevito oklepajo oblasti in je nikakor nočejo zapustiti. V Srbiji so poneverili lokalne volitve, v Bolgariji imajo prav tako demonstracije, ker nekdanji komunisti nočejo z oblasti, čeprav so dokazali svojo nesposobnost. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi v Sloveniji. Stvari sicer niso šle tako daleč, toda ker stranke, ki so naslednice nekdanjih komunističnih političnih organizacij, na volitvah niso dobile večine, so si pomagale s tem, da so strankam slovenske pomladi ukradle enega poslanca in s tem dobile tisto najmanjšo možno večino; da so lahko sestavile vlado, nato pa se povezale z najbolj spornimi ljudmi, kakor so slovenski nacionalisti. Vsa sredstva so bila dobra, samo da bodo lahko še naprej vladali. Želja po oblasti je upravičena, če jo nagiba volja delati za skupno dobro in če ljudje soglašajo s tisto oblastjo. Prevara volilcev, zato da bi se dokopali oblasti, pa je nemoralna in vladati neki deželi brez soglasja večine državljanov ni pošteno. To se seveda lahko zgodi na različne načine, enkrat bolj brezobzirno, kot npr. v Srbiji, drugič pa bolj v rokavicah, kot v Sloveniji. V obeh primerih gre pa za isto: temeljno nespoštovanje volje ljudstva.

Anton Stres

Franjo Pavalec obhaja 75-letnico življenja

Rodil se je 20. svečana 1922 v župniji sv. Jurija na Ptujju. Po osnovni šoli na Ptujju je gimnazijo obiskoval v Zagrebu, bogoslovne študije pa v

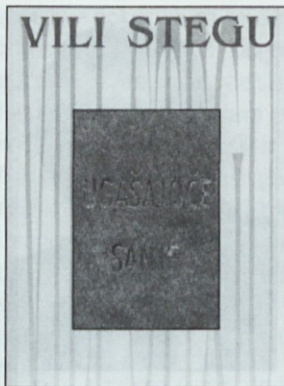
Ljubljani, kjer je bil 29. 6. 1950 posvečen v duhovnika, torej v dobi, ko se zaradi političnih razmer ni bilo lahko odločiti za ta poklic in ga je bilo še težje živeti.

Po posvečenju je bil eno leto profesor v malem semenišču na Reki. Ko je odslužil dve leti vojaškega roka, je kot duhovnik deloval na raznih župnijah na Hrvaškem, nekaj časa tudi v Dobrni pri Celju. Leta 1960 se je dokončno vrnil v Slovenijo, bil inkardiniran v ljubljansko nadškofijo. Tri leta je bil kaplan v Trnovem v Ljubljani, nato pa župnijski upravitelj v Tržišču na Dolenjskem. V septembru leta 1970 je prišel kot izseljenjski duhovnik v Francijo, najprej v Pariz, nato pa leta 1972 v Nico.

Vsa njegova požrtvovalnost, skrbno pripravljene pridige, verouk za otroke in pisna sporočila, ki jih je prilagal svojim naročnikom Naše luči in pošiljal svojim vernikom, je temeljilo na njegovem globokem duhovnem življenju in stalnemu študiju. Skrb za bolnike in pomoč socialno potrebnim ga je še bolj zblížala z vsemi Slovenci, razstresenimi po Azurni obali. Vsakemu je po svojih močeh rad pomagal, vsakemu so bila njegova vrata vedno odprta in za vsakega je imel prijateljsko in tolažilno besedo. Čeprav je bil v denarnih težavah, je vse zmožel le ob podpori organizacije Cerkev v stiski. Ko so se tudi pri njemu oglasile zdravstvene težave, jih je premagoval z močno voljo in božjo milostjo, da je lahko še naprej vzdržal pri svojem delu. Še vedno redno obiskuje bolnike in starejše ljudi ter redno skrbi za božjo službo.

Vsi verniki in njegovi duhovni sobratje se mu zahvaljujemo za njegovo zgledno duhovniško delo in življenje, za njegovo bratsko sodelovanje in mu želimo veliko poguma pri njegovem nadaljnjem delu ter obilo božje pomoči pri premagovanju zdravstvenih težav.

prelat Čretnik

Društvo 2000 je v januarju izdalo pesmi Vilija Steguja "Ugašajoče sanje". Te so samotna pot človeka, pesnika in duhovnika, ki je strastno in neutrudno iskal svojo človeško podobo, svoj duhovni notranji obraz in smisel.

(P. K. Pêršin)

Čeprav Kettejev rojak s Prema, je pravo nasprotje njegove optimistične vedrine, kajti poezija Vilija Steguja kritično presoja iluzije sodobnega sveta: "Pot od zanikanja do priznanja, pot od greha do kesanja."

(Pot brez imena)

"Ne moreš biti cvet, / ki se je pogreznil v svoje razkošje. / Ne voda, ki hoče vsa izhlapeti, / da bi zabrisala svoje minevanje v dnevu. / Nocoj si svoja lastna senca ujeta v trohnenje..."

(Pot brez imena)

Vendar pa v pesmi "Pričakovati" izpoveduje svoj "kredo": "Za vsem tem še verovati, upati, ljubiti, kot sence bitij na peščenem bregu..."

Predvsem je tematika njegovih pesmi osebni izziv, spopad z življenjsko tragiko - pa tudi skrita sila, ki kljubuje obupu in teži za očiščenjem; tako so tematski skopi pesmi razdeljeni v štiri vsebinske dele: *Pesem osamljenega, Balade, Samogovori, Pesmi o belem času.*

Vilijeva poezija se kot v začaranem krogu vrača od sanj brezdomba v melanholijo in molitev, v uničenje in mizerere do requiema.

"Oznani mi radost in veselje in vzradovala se bodo kosti potrte."

Kot da je slutil svoj tragični konec, je po pesniškem izrazu, po občutju in slutnji o svoji smrti veliki brat in sopotnik Kosovela in Balantiča. Je pesnik pronicljive izpovedne lirike, globokih spoznanj in ustvarjalnosti, zato ga poskušamo doumeti, da bomo zaslutili prešernovsko razcepljenost mislečega človeka, razpetega med razum in srce.

Boža Breclj

Kako bo s slovenskimi župnijami po Evropi v prihodnje?

Slovenski verniki v zahodnem delu Švice so v prejšnji številki Naše luči postavili vprašanje, podobno zgornjemu naslovu. Ta prispevek ne bo odgovor, pač pa delna dopolnitev in pojasnilo nekaterih okoliščin. Oglašam se v imenu Zveze slov. izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev na slovenskih župnijah po Evropi, kjer ima ta ustanova že od njenega nastanka pred 30 leti nalogo in dolžnost, da pomaga pri organiziranju duhovne oskrbe rojakov, razseljenih na tej celini.

Naša luč je glas te Zveze za Slovence po svetu. Radi bomo v našem glasilu omogočili dialog med vsemi prizadetimi. To nam bo v oporo, da bi bolje presojali stvarne razmere in s tem prispevati za prave odločitve.

Pismo iz Švice je naslovljeno na narodnega ravnatelja za dušno pastirstvo Slovencev po svetu, škofa msgr. Metoda Piriha in na provinciala slovenskih kapucinov p. Štefana Balažica. Poleg razočaranja nad odločitvijo, da ostane v vsej Švici le en slovenski izseljenski duhovnik, je v pismu predvsem prošnja, naj se vendarle to ne uresniči.

Vodstvo naše Zveze je prejelo pred štirimi leti prvo obvestilo o tej nameravani spremembi v Švici. Kapucinski red je nakazal potrebo, da se eden od patrov vrne v domovino. Tedaj je kapucinsko vodstvo upoštevalo razloge, ki so na njihov provincialat prišli iz naše Zveze in od drugod. Danes obžalujemo, da nismo bili obveščeni, da je bila uresničitev odločitve le premaknjena za nekaj let. Vemo, da je narodni ravnatelj g. škof Metod Pirihi zagovarjal mnenje, da še ni čas za umik enega duhovnika, da je delo izseljenskih duhovnikov drugačno od dela duhovnikov na župnijah doma.

V pogovoru z novim provincialom slovenskih kapucinov po objavi sedanje odločitve vodstva province se je pokazalo, da je provinca res v stiskah zaradi premajhnega števila redovnikov. Glede župnije v Švici pa smo ugotovili, da je bilo vsekakor premalo dogovarjanja med vsemi odgovornimi za slovensko pastoralo po Evropi in je tako prišlo do odločitve, ki je močno prizadela slovenske katoličane. Predvsem smo pogrešali v naši Zvezi pravočasno obvestilo, da kapucinska provinca namerava svojo odločitev izpeljati že letos. Med ljudmi je tako nastal vtis, kakor da lahko red sam ukine sloven-

sko župnijo med rojaki. Temu seveda ni tako, čprav je velika zadrega zaradi dejstva, da nismo imeli dovolj časa, da bi se mogli pogovoriti z odgovornimi v Švici, kakšne možnosti imamo za preoblikovanje pastoralne oskrbe Slovencev v razmerah, ki prihajajo. Postavlja se tudi upravičeno vprašanje, ali nam lahko pomaga kdo drugi, če kapucini ne morejo več zagotoviti v Švici dveh patrov.

Seveda pa je treba resnici na ljubo povedati, da je gotovo prispevalo k odločitvi, naj se en pater vrne, tudi dejstvo, da se udeležba na rednih župnijskih pastoralnih dejavnostih resnično manjša. Kolikor je temu vzrok nepozornost razseljenih slovenskih kristjanov do slovenske župnije (majhna udeležba pri bogoslužju), je treba to dejstvo razumeti kot eno od realnih postavk pri odločitvah, ali naj duhovnik ostane ali ne. Na to bodo morali biti pozorni čedalje bolj tudi Slovenci drugod po Evropi in ne le v Švici.

Kaj bo torej s slovensko župnijo v zahodnem delu lepe dežele švicarske? Kaj bo z drugimi župnijami po Evropi? Ob teh vprašanjih vodstvo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov vsekakor zagovarja pomembnost ohranjanja dosedanjih središč, kolikor se le da dolgo. Vendar pa ne tam, kjer se bo pokazalo, da so se Slovenci tako asimilirali, da ne cenijo več svojega lastnega narodnega, verskega in kulturnega življenja. V okolju na tujem lahko vsak najde dovolj povezav z domačini, kljub temu pa ohranja, goji in spoštuje svojo lastno samobitnost v povezavi s svojimi rojaki. Kjer tega ne bo več, tam se bo seveda umaknil tudi slovenski duhovnik in bo zamrla slovenska župnija.

Ob aktualnem primeru med Slovenci v Švici pa se moramo vsi ozavestiti, kako hitro nam lahko prežgodaj zamre struktura slovenskega duhovnega in narodnega življenja, če se ne bomo zavzeli vsi, ki smo zanj odgovorni. Tudi cerkvene ustanove v domovini ne morejo tega presojati samo iz svojega zornega kota. Potreba po soodgovornem ravnanju je osnovna zahteva, sicer smo soudeleženi pri razočaranju, ki zadene posameznike in slovensko skupnost. To pa učinkuje na tujem huje in bolj razdiralno, kakor v zavetju domače dežele.

Janez Pucelj

Rekli so...

dr. Ivo Urbančič, dr. filozofije v MAGU, 4/97

V bitki za mandatarstvo in mandatarja je izstopala Drnovškova samopredstava o njem kot edinem pravem, sposobnem, odrešilnem mandatarju oziroma predsedniku vlade. Kam bi lahko tako držo uvrstili na politični ravni?

Mislím, da je to propagandna poteza, ki naj Slovence prestraši, da bo šlo vse v maloro, če ne bo on vodil vlade. Pri tem bi ga lahko spomnil na to, da tudi takrat, ko je bil iz svoje mirne zasavske doline izvoljen v beograjsko levjo kletko nomenklature bivšega režima, ni mogel vnaprej vedeti, kaj ga čaka, tudi se ni dalo reči, da zna temu dobro streči, ampak se je navadil in naučil. Zakaj torej načeloma ne bi zdaj tudi drugim dovolili, da se navadijo in naučijo!? Poleg tega imajo pomladne stranke za seboj že sedem let politične prakse. In drugič, ni glavna vloga in naloga politika v tem, da strokovno vse obvlada, ampak da se obda s tistimi strokovnjaki, ki so tega zmožni, tako kot recimo de Gaulle, ki je bil zelo dober vladar, ker je imel okoli sebe zbrane elitne strokovnjake. In naposled: v demokraciji ne more biti nezamenljivih voditeljev.

Koliko držijo trditve, da nas je Drnovšek z oblikovanjem tega bloka popeljal v naročje restavracije bivšega režima?

Če bi mu uspelo vzdrževati to vlado in morda pridobiti še kakšnega poslanca, da bi bila še nekoliko trdnejša, potem bi blok strank politične kontinuitete res lahko dosegel prav vse cilje, ki jih ima namen doseči. To pa bi pomenilo, da bodo zavrlí pomembne demokratične procese. To bi bilo za Slovenijo slabo in je tudi možno. Vprašanje pa je, ali naj se zveza pomladi pri tem zgolj pasivno obnaša ali pa naj si vendarle izdelá novo strategijo, ki bo dejavnejša.

Kaj storiti, ko se je na tak način vzpostavil blok kontinuitete? Kakšen bi bil najboljši odgovor, kot pravite, zveze strank pomladi v takem položaju?

Razmišljam o več možnostih, ki jih ima taka zveza. Ne bom našteval vseh, omenil bi samo dve. Eno je pasivna vloga, to je vloga, v kateri bi se zveza pomladnih strank preprosto sprijaznila s svojo opozicijsko vlogo, igrala v parlamentu pridno opozicijo, predlagala spremembe besed v predlaganih zakonih, ne da bi jih mogla tudi res spremeniti, kajti noben amandma, kot vemo iz

dosedanjšega mandata, ni bil sprejet ali pa se je to zgodilo zelo redko. Tako bi se zveza pomladnih strank sama obsodila zgolj na čakanje in reagiranje na poteze nasprotné strani. V tem smislu bi bila brezciljna, od danes do jutri - in to bi jo peljalo v razkroj.

Druga možnost pa je vendarle aktivna vloga, to je, da pomladne stranke popolnoma jasno določijo cilj svojega delovanja, da prav cilj organizira njihovo zvezo, jih drži skupaj, da z njim morda - odvisno od konkretnih razmer - sprejmejo spopad, tako imenovani razkol in podvojitve v slovenski politiki. Da to tveganje sprejmejo nase in prisilijo nasprotno stran, predvsem Drnovška in LDS, da sprejmeta takšno sredinsko koalícijo, v kateri bo mogoče doseči politični konsenz, ki bo v naslednjem mandatu omogočal reševanje težav, s katerimi se mora danes spoprijeti Slovenija, tako zunanjepolitičnih kot notranjepolitičnih, predvsem pa gospodarskih.

To bi bila zveza strank slovenske pomladi, ki bi bila skupaj z LDS pod Drnovškovim vodstvom ali pod vodstvom koga drugega optimalna politična rešitev današnjega podvojenega stanja in bi omogočila politično delovanje za naprej. Brez tega ne bo šlo, zgolj s pripovedovanjem lepih zgodbic in prepričevanjem se to ne more doseči. Z nacionalnega vidika bi bila taka sredinska koalícija, ki so jo stranke pomladi predlagale glede na izid volitev, zelo pomembna. S tem bi dosegli konec politične tranzicije v Sloveniji. Taktika in strategija takega boja pomladnih strank, v katerega bi se morale spustiti, pa je stvar tehtnega premisleka.

Kaj bi se po vašem zgodilo, če bi ena od strank pomladi sama skočila v koalícijo kontinuitete?

No, to je ena od možnosti znotraj tako imenovane pasivne držé zveze pomladnih, česar prej nisem hotel omeniti. Gre za možnost, da bi sedanja zveza pomladnih strank razpadla, bodisi sporazumno med njimi in bi šla ena v koalícijo bodisi da bi ena od njih samovoljno zapustila zvezo.

Mislím, da je jasno eno: da bo namreč vsaka stranka, ki bo to naredila, storila politični samomor. To nam dokazuje izkušnja SKD v prejšnji koalíciji, ko je bila življenjska energija te stranke zaradi arogance in načina vladanja LDS izsesana, stranka pa potem diskreditirana in zavržena. Tega se menda zdaj stranke pomladi zavedajo, zato so povezane. Mislím, da bi bilo nespametno pričakovati, da bodo to kar same naredile. Če pa bodo, če bi si ena premislila, potem to ni samo njen politični samomor, ampak se bo tranzicija politične

sfere zaradi tega zelo zavlekla, politična podoba Slovenije bo še naprej zamegljena, temeljni problemi pa bodo ostali nerazrešeni.

To bi bil alibi za vsakršno politiko, tudi takšnega liberalizma, o katerem sem že govoril.

O vladi narodne enotnosti

Marjan Podobnik, predsednik SLS: "Na našem zadnjem pogovoru smo ugotovili, da kljub prizadevanju vlada narodne enotnosti ni možna. Razlike v pogledih strank so prevelike, kot pogajalec strank slovenske pomladi pa obžalujem, da se je to zgodilo. Tudi zato, ker sem bil pobudnik za oblikovanje take vlade v prepričanju, da je to med relativno slabimi odločitvami najboljša začasna rešitev. Tudi zadeve, ki so bile dobre v programu, od umanjšanja javne porabe, zunanje-politična vprašanja do odnosa do korupcije, so zdaj brezpredmetna. Kar zadeva ljudsko stranko, nimamo nobenega namena, da bi v taki vladi sodelovali za lepši umetniški vtis. Naša prizadevanja za oblikovanje vlade narodne enotnosti so bila iskrena, nimamo pa namena reševati ugleda vlade, ki bo nedvomno imela težave. Za ljudsko stranko lahko povem, da si bo tudi v prihodnje prizadevala za konstruktivno iskanje soglasja pri ključnih nacionalnih vprašanjih. Kako se bo politično vprašanje razvijalo v Sloveniji, je drugo vprašanje. Mislim, da vsekakor v slabši smeri, kot če bi vsaj začasno oblikovali vlado narodne enotnosti".

Janez Janša, predsednik SDS. Mnenja o vzroku, zakaj predlog za širšo koalicijo ni bil uspešen, bodo verjetno različna. Po mojem je še vedno ključni razlog v dejstvu, da so bili pred izvolitvijo mandatarja podpisani nekateri sporazumi o njegovi podpori in da so manjše stranke, ki so tedaj podpisale te sporazume bolj prikrito kot odkrito blokirale poskus širšega usklajevanja, ker so pač ščitile svoje koristi, kar je v politiki legitimno. Vprašanje pa je, ali je to dobro tudi za to državo. Včeraj popoldne (23. 1. 1997) in zvečer je kazalo, da je velik del programa usklajen, potem pa smo pozno zvečer dobili predlog sporazuma, kjer določene stvari, ki so bile že prej usklajene, niso bile upošteevane. Tudi ravnotežje pol pol je bilo v tem predlogu porušeno v korist koalicije kontinuitete. V njem je pisalo, da je treba odgovor dati do 24. ure. Tista stranka, ki bi lahko v eni uri določila, ali tak predlog sprejema ali ne, bi bila fantomska stranka enega človeka - skratka ta ponudba ni bila resna. Pri nekaterih stvareh bo, vsaj kar zadeva našo stranko, podpora

namenjena zadevam, za katere bomo menili, da so v interesu Slovenije.

Lojze Peterle, predsednik SKD: "Že večkrat sem povedal, da ne želimo sodelovati pri oblikovanju vlade, do katere je prišlo po zaslugi prevare, ki jo je izvedel s prestopom poslanec Pucko, na to pa sem večkrat opozoril tudi naše partnerje in mandatarja. Kot sem ugotovil, ni pripravljenosti, da bi se tega vprašanja resno lotili. Pomladanskemu trojčku ni uspelo doseči osnovnega razmerja ali prave ponderacije, kar zadeva resorje, pa je bistveno politično vprašanje. Če bi bila pod temi pogoji zelo jasna volja drugih dveh pomladnih strank, da hočeta v vlado, bi lahko mi še enkrat ocenili naš položaj."

... zapisali so

Andrej Kirbiš v BRAZDAH, 30. 1. 1997

Sestava nove vlade, ki jo je v petek dr. Janez Drnovšek predlagal v potrditev slovenskemu parlamentu predstavlja streznitev za vse, ki so verjeli, da se je Slovenija rešila sindroma tranzicije postkomunističnih držav. Kajti ne glede na to, kaj si Drnovšek osebno želi, je njegova vlada simbol stare, na slovensko vejo Zveze komunistov Jugoslavije naslonjeno politično nomenklature, ki se je v podobi nove vlade v celoti inkarnirala. Najprej je potrebno ugotoviti, da je takšna vlada slaba za Slovenijo; slaba za njeno avtentično podobo demokratične države, v kateri so vendarle postkomunistične (tako finančne, kot gospodarske, obrambne, pa tudi kulturne in še posebej medijske) strukture izgubile svojo moč. Drnovšek je s tem, ko se je podpisal pod to vlado prvič nedvomno priznal, da je ujetnik teh struktur. To je za razjasnitev notranje-političnih razmerij v Sloveniji dobro, toda to dejstvo le še dodatno bremeni vse tiste, ki so upali, da bi Drnovšek zmožal preboj v drugo smer. Če hočete v smer demokratične Slovenije, take, ki bi se lahko tudi ob volitvi vladne ekipe odločala brez prišepetovanj predsednika države in njegove obsedenosti z obvladovanjem vsega, kar vsaj malo diši po moči in vplivu. Sestava vlade je žal tudi dokaz, da je v LDS ponovno pokazala zobe "ZSMS-jevska" linija (Školč, Thaler, Kopač), ki je celo pripravljena sprejeti take ne-načelne pozicije, da bo v vladi skupaj sedela s Polonco Dobrajc (Nacionalna stranka).

In kar najbolj preseneča, je dejstvo, da se je Drnovšek podpisal pod tako vladno ekipo kljub temu, da se sam dobro zaveda, da bo z nenaklonjenostjo in odporom

sprejeta tako v vplivnih evropskih državah, kot tudi v ZDA. Prav v tem je njegov predlog v izhodišču ne-državotvoren, ozko strankarsko sebičen in zato usmerjen v preteklost.

Kako to, da slovenski mediji ne objavljajo javnomnenjskih anket, ki bi povedale, kaj si Slovenke in Slovenci mislijo o tej vladi; kako to, da vsi ti mediji, ki so polni ustavne odvisnosti in avtonomije, ne zmorejo resnih in poglobljenih analiz, ki bi programsko in personalno sestavo nove vlade problematizirali, predvsem z vidika nacionalnih interesov Slovenije.

Na rob dogodka

Komentar k jesenskim parlamentarnim volitvam v Sloveniji

Mnogi Slovenci so bili veseli, da bodo lahko volili in tako opravili državljanstvo dolžnost. Toda v zvezi s tem so se pojavile velike težave. Najprej je bilo vprašanje časa, saj je bil absolutno prekratek. Potem je bilo vprašanje, zakaj je vse tako zapleteno, saj so morali svojo identiteto potrjevati na slovenski ambasadi ali pa so morali z ambasade potovati več sto kilometrov, da so mogli potrjevati njihove podatke. Mnogi ljudje se sprašujejo, zakaj tako, zakaj vse te brezpotrebne stvari, saj so dobili zahtevek za volitve na svoj naslov. Nihče drugi ni mogel dati njihovih zahtevkov za vpis v volilni imenik. Z ozirom na vse te brezpotrebne ceremonije in nemogoče zahteve ob parlamentarnih volitvah, predvsem pa na absolutno prekratek čas, so mnogi ljudje odstopili od pravice do volitev. Ljudje pravijo, da so zato te parlamentarne volitve zanje nedemokratske in zato tudi neveljavne. Kaj je demokracija, pa mislim, da naši ljudje dobro vedo, in kako se obnašati ob volitvah tudi, saj živijo v demokratični deželi Švedski. Upajo, da se podobne stvari ne bodo nikoli več ponovile, pa naj gre za volitve v državni zbor ali pa za predsedniške volitve.

Naši ljudje so nezadovoljni s takšnim odnosom države do svojih ljudi, saj so kot zdomci in izseljenci že tako prikrajšani do marsikaj. Nimajo niti svojih osnovnih pravic, kar se tiče socialno zdravstvenega zavarovanja, saj še do danes ni bil sklenjen socialni sporazum med Slovenijo in Švedsko. Kolikor je res, je ovira na tej poti Slovenija, ki je dala nemogoče zahtevke. Ljudje se sprašujejo, kako dolgo bodo morali hoditi na zdravlje-

nje ali pa po zdravniško pomoč v sosednje dežele: Avstrijo in Italijo.

Drugo vprašanje je, zakaj nimajo Slovenci, ki živijo zunaj, svojih predstavnikov v parlamentu. Vsaka celina bi morala imeti svojega predstavnika, ki bi zastopal in zagovarjal interese z omenjenega območja oziroma skupine ljudi, ki živijo npr. v Argentini ali pa v Evropi...

Primer, kako je mogoče ljudem olajšati volitve: Nekdo od naših danes živi in dela v Belgiji, ima pa špansko državljanstvo. Španija ve za njegov naslov in mu je za državne volitve poslala vse potrebne papirje za volitve že tri leta prej na naslov v Belgiji, in to brez zahtevka v volilni imenik oziroma brez zahtevka za potrdilo z ambasade, da je on tisti in tisti... Ob tem se človek sprašuje, zakaj ni mogoče tako tudi pri nas in doklej se bo naša država mačehovsko obnašala do svojih otrok državljanov. Kdaj se bo zgodilo, da bo slovenska država sprejela svoje zdomce in izseljence ter jih enako obravnavala kot tiste doma? Kdaj bodo naši ljudje, ki veliko trpijo zaradi tega, ker niso doma med svojimi, doživeli razumevanje in podporo od tistih, ki so tudi zanje odgovorni? Kako to, da še danes, po toliko letih tako imenovane demokracije, naši ljudje še vedno niso dobrodošli v Sloveniji? Premalo je zanje organizirati samo srečanja, mnogi bi se želeli z vsem vrniti v domovino. Tudi mnogi mladi bi želeli v Slovenijo, tam študirati in delati, pa žal se jim zapirajo poti in uničuje njihova dobra volja in sposobnosti, ki jih imajo. Primer: dve dekleti sta želeli študirati v Ljubljani. Na Švedskem sta dokončali srednjo šolo z dobrimi ocenami. Ko sta zaprosili za nadaljevanje študija na fakulteti, so jima njune "švedske ocene" kar avtomatično znižali. Sprašujeta se, zakaj in s kakšno pravico. Res je, da ne moreta obvladati povsem materinega jezika, toda zelo dobro govorita slovenski jezik za nekoga, ki je rojen in živi v tujini. Zakaj tudi do druge generacije tako mačehovski odnos, takšna nedemokracija?

Ljudje prosijo, da bi stranke slovenske pomladi kaj storile na tem področju in da bi jim tako olajšali brezpotrebne muke in stroške. Prosijo tudi, da bi bile stvari čisto preproste.

P. S.: Sam pa moram reči, da je moja ruška občina postopala ob zadnjih parlamentarnih volitvah zelo hitro, tako da sem mogel kljub vsem zapletom glede pošte in časa pravi čas voliti. Žal pa ne morem tega reči za večino, saj podobnih možnosti niso imeli.

Zvone Podvinski

A N G L I J A

Zakaj katoliške šole v Veliki Britaniji privabljajo nekatoličane

Rekordno število nekatoliških otrok v V. Britaniji obiskuje katoliške šole, da bi se poučili o moralnih vrednotah.

Kljub mnogim škandalom o zlorabah otrok in prelomljenih obljubah celibata nekaterih duhovnikov, o katerih pišejo časopisi, ter ne glede na svoje versko prepričanje, čedalje več staršev vpisuje svoje otroke v katoliške šole.

Neodvisna konferenca katoliških šol trdi, da se starši za katoliške šole odločajo bolj zaradi poudarjanja skrbnega družinskega okolja za njihove otroke, ne pa toliko zaradi obljub akademske uspešnosti. Čeprav se med pedagogi debata o

primernosti poučevanja moralnih vrednot v šolskem razredu nadaljuje, je raziskava pokazala, da imajo štiri od desetih neodvisnih katoliških šol manj kot polovico vernih katoliških učencev. Večina teh šol sprejema tudi otroke, ki niso katoliške veroizpovedi, in približno polovica teh šol ima več prošenj kot prostih mest.

Angleška ministrica za vzgojo in izobraževanje, Gillian Shephard, je ostro kritizirala moralna pravila za državne šole, ki jih je sestavil 150-članski Narodni forum za vrednote, saj le-ta zanemarija vlogo zakona in družinskega življenja. Šele poznejša verzija teh pravil omogoča, da so učenci tudi v državnih šolah poučeni o pomenu "institucije zakona (poroke)" za družbo. Pravila tudi določajo zakonski okvir in program pouka o družbi in njenih odnosih do posameznika in njegovega okolja. Tega pouka bodo deležni vsi učenci državnih šol. Čeprav ta pravila ali načela ne obvezujejo zasebnih šol, te pridobivajo učence s poudarjanjem "občutka za skupnost", z naglašanjem etike, visokih moralnih vrednot in z izpopolnjevanjem posameznikovih sposobnosti.

D. Gogarty, predsednik Zveze katoliških neodvisnih šol, poudarja, da katoliške šole stojijo čvrsto na trdnih moralnih normah, čeprav jih sekularizirana družba stalno ruši. Katoliške šole namreč želijo za svoje otroke celo starši drugih veroizpovedi, ki pravilno vrednotijo sposobnost katoliške vzgoje, da izpolni otrokove moralne in duhovne potrebe. Bil pa je razočaran nad nekaterimi katoliškimi starši, ki so jih samo nekoliko nižji akademski rezultati pripeljali do prepričan-

ja, da je "le akademski uspeh potreben za srečno in uspešno življenje", in so katoliškim šolam obrnili hrbet.

Letos je le 18 % katoliških šol lahko za več kot polovico staršev svojih učencev zadržilo, da so praktični katoličani - lani 34 %.

Kot zanimivost, za Anglijo pa nič nenavadnega, je morda to, da tudi prvi mož angleške delavske stranke pošilja svoje otroke v katoliško šolo.

*Iz angleškega tiska prevedla
dr. Irena Zajc*

Iz življenja v Našem domu

Januar in deloma februar sta meseca, ko v Našem domu ni veliko obiskovalcev. Nekaj gostov pa smo vendarle imeli. K nam so se zatekli predvsem popotniki na poti Ljubljana-London-čezmorske dežele (Argentina, Mehika, Afrika). Slovensko-argentinska družina je bivala pri nas dober teden, drugi samo nekaj dni. Bili so tudi taki, ki so bivali pri nas zaradi strokovnega izpopolnjevanja in raziskovanja ali simpozijev kot gospa Avguština Kuhar-de Domizio s Statističnega urada Republike Slovenije in zgodovinar, prof. dr. Janez Šumrada, z Univerze v Ljubljani. Naj omenimo tudi prijateljski obisk predsednice in podpredsednice SZZ (Slovenske ženske zveze) pri Slovenskih krščanskih demokratih, gospe Lidije Drobnič in gospe Helene Novak. Sobotno popoldne, 25. januarja, sta posvetili obisku Našega doma med katerim sta izročili pozdrave predsednika SKD, gospoda Lojzeta Peterleta, našemu župniku (s katerim sta bila sošolca z gimnazije v Novem mestu)

Lidija Drobnič in Helena Novak na obisku v Našem domu

ter se zadržali za prijeten in koristen pogovor.

Slovo od dragih rojakov, ki so odšli v večnost.

V ponedeljek, na praznik Gospodovega razglašanja, je po dolgotrajnem neuspešnem zdravljenju levkemije v Royal Free Hospital v Londonu za vedno zaspala v Gospodu draga in priljubljena **Tatjana Žaberl**, petintridesetletna inženirka agronomije iz Šentjurja pri Celju. Ob neizmerni žalosti njenih staršev in mlajše sestre Maje slovenska skupnost in slovenska katoliška misija v Londonu izrekata družini Žaberl in vsem sorodnikom ter prijateljem nadvse občuteno sožalje.

Na dan Tatjaninega pogreba v nedeljo, 12. januarja, v Šentjurju je tudi slovenska skupnost v kapeli Našega doma v Londonu darovala sv. mašo za Tatjanin večni počitek in molitve za duhovno moč in tolažbo njenih domačih. Nam vsem v tolažbo pa so zveneale tudi besede našega župnika: "Odkar je Bog postal človek, nas ob smrti ne pušča več samih. Vsakdo, ki veruje v tega Boga-človeka, kdor ga sprejema, ni več sam, ko umira. Tudi če naglo in osamljeno umira, ima vsak dovolj časa, da da roko Jezusu in gre v smrt z njim. On nam zagotavlja: Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umrje.

Tolaži nas dejstvo, da je Tatjana, od katere se danes poslavljamo, tega Boga Jezusa poznala, da ga je sprejela in vanj verovala. Zato smo lahko prepričani, da bo tako, kakor je z Njim umrla, z Njim tudi živela."

K Bogu v večnost je v petek, 27. decembra, v bolnišnici Heartlands v Birminghamu odšel **Franc Smodiš**.

Od njega smo se poslovili s sv. mašo v župnijski cerkvi Svete Družine v četrti Small Heath-Birmingham. Po maši, pri kateri je so-maševal tudi naš župnik, g. S. Cikanek, smo Franca pospremili na birminghamsko pokopališče. Pogrebni obred s poslovnim govorom ob Francijevem grobu je vodil slovenski župnik. K večnemu počitku smo ga položili ob grobu njegove drage žene Ljudmile (Milike), ki je odšla v večnost nekaj mesecev pred njim.

Franc se je rodil 18. septembra 1908 v Bučočevcih pri Ljutomeru. Svojo službovanje je začel pri jugoslovanski policiji (žandarmeriji). Večino svojih najboljših moških let je preživel v tej službi v Srbiji, pred vojno in med njo. Proti koncu vojne se je s svojim policijskim oddelkom prebijal iz Srbije prek Bosne v Slovenijo. Ta čas je povezan s Francijevim velikim trpljenjem. Končno mu je uspelo pobegniti iz Slovenije in 1948 je kot vojni begunec prispel v Anglijo. Najprej je delal na kmetiji, že 1951 je dobil zaposlitev v tovarni kompresorjev "BSA", kjer je skrbel za vzdrževanje in popravila strojev. V isti tovarni je 14 let delala tudi njegova žena Milika. Naj še omeni-

mo, da je Franc že leta 1959 postal angleški državljan.

Leta 1958 je prišla Milika iz rodnega Ljutomera v Anglijo in postala Francijeva žena. V cerkvi Svete Družine ju je poročil pokojni msgr. Kunstelj, v isti cerkvi, v kateri je bila zanj sv. maša zadušnica in od koder smo ju pospremili k večnemu počitku.

Lani oktobra je moral Franc v bolnišnico zaradi gnojenja v nogi. Ugotovili so, da je gangrena že tako napredovala, da bo nujna amputacija noge nad kolenom. Sredi decembra so opravili omenjeno operacijo. Na žalost pa se mu je po operaciji zdravje poslabšalo. Dobil je hudo pljučnico in po dolgem in hudem boju je boleznii podlegel v petek, 27. decembra 1996.

Gospod Jezus, v katerega je Franc neomajno veroval, naj ga sprejme k sebi in mu da zaslužen plačilo v nebesih.

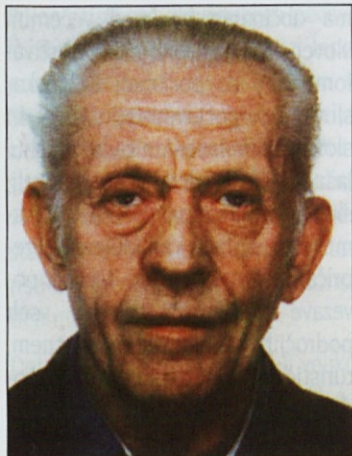
Jože Kos

Sledeče poročilo smo pred kratkim prejeli od družine pokojnega:

"8. oktobra 1996 je v bolnišnici v Rochdaleu, po hudi bolezni, ob navzočnosti svojih dragih za vedno odšel od nas Jože Kos.

Rodil se je 8. julija 1923 v Ravnah pri Krškem, kjer je živel do druge svetovne vojne. Kot mlad fant je bil mobiliziran v nemško vojsko. Ob koncu vojne se je znašel v angleškem ujetništvu v Avstriji. Leta 1948 je prišel v Anglijo in se zaposlil v rudniku, kjer je delal do upokojitve.

V Rochdalu je spoznal svojo bodočo ženo Olgo in se z njo poročil leta 1951. V zakonu sta se jima rodila sin Filip in hčerka Anamarija. Ustvarila

sta si lep dom, v katerem je Jože preživel leta v pokoju s svojo ženo in vnukoma, dokler mu smrt ni pretrgala niti življenja."

Gospod mu naj da večni mir in pokoj. Spominjali se ga bomo v svojih molitvah.

*ŽPS slovenske katoliške misije
v Veliki Britaniji*

A V S T R I J A

DUNAJ

Dogajanje v naši skupnosti se je po novem letu nadaljevalo v znamenju kulturnih dogodkov. Tako nas je že prvo nedeljo v januarju prijetno presenetil obisk **slovenskih rojakov** iz Argentine. Mešani pevski zbor iz Mendoze se je po svoji turneji v Sloveniji ustavil na Dunaju in nam lepo prepeval med sveto mašo. Po maši so nam pevci zapeli še razne (predvsem slovenske) pesmi. Zbor deluje med slovenskimi rojaki v Mendozi od leta 1948. Zадnje leto

ga vodi g. **Fernando Mejias**, po rodu Argentinec, ki pa zaradi svoje življenjske družice - Slovenke, ljubi slovensko kulturo. S svojim argentinskim temperamentom so nas tako zborovodja kot pevci navdušili in nam z lepim petjem osvežili narodno zavest, z dvema pesmima pa so nas ponesli v daljno argentinsko pampo.

Po končanem koncertu smo ob zakuski v dvorani ostali še dolgo s pevci v prijetnem pomenku.

Srečanje z rojaki iz Argentine nam bo ostalo v nepozabnem spominu. Vsem nastopajočim in njihovu zborovodji želimo še veliko uspehov in veselja pri njihovem petju.

V nedeljo, 26. januarja, nam je med sveto mašo prepeval mešani zbor "Kras", ki ga vodi g. **Matjaž Šček**. Tudi ta zbor nas je z ubranim petjem navdušil. Peli so slovensko mašo, vmes pa še božične pesmi. Po maši so zapeli najprej osem latinskih pesmi, v drugem delu pa zahtevne slovenske narodne.

Z njimi smo prepevali tudi v dvorani, kjer smo jim pripravili zakusko.

Veseli me, da se po daljšem času lahko spet pohvalimo, da imamo enega Slovenca več. **Greti Wiesler** je namreč rodila **sina Dominika**, ki ga je naš župnik krstil 11. januarja. Dominiku, srečni mami, babici in dedku želimo veliko zdravja in božjega blagoslova.

Na koncu moram žal sporočiti še **žalostno novico**. 3. januarja 1997 je v Avstraliji tragično sklenil svojo življenjsko pot g. **Ciril Ogorevc**, ki je bil pred petimi leti eno leto zaposlen v Slovenskem pastoralnem centru kot pastoralni asistent. Premalo sem ga poznala, da bi lahko o njem obširneje pisala, zato povzemam besede iz poročila o Cirilu Ogorevcu, ki ga je v glasilu slovenskega pastoralnega centra "Dunajski valovi" napisal njegov sošolec, mag. Anton Levstek: "Umril je naš prijatelj, znanec, sodelavec Ciril Ogorevc, doma iz Brežic na štajerskem koncu, ki že meji na Dolenjsko. V družini je imel še tri mlajše brate in sestre.

Odločil se je za študij teologije, saj mu je ta omogočal iskanje življenjskega smisla, sebe in sočloveka in

17. novembra smo krstili Nino Elisabeto Sponar.

kulturno dejavnost, ki je bila vpeta v okvir tedanje družbe.

Po končani teologiji v Ljubljani je šel za nekaj časa v Kanado na pastoralno delo. Že v Ljubljani je začutil, da ga kakršnikoli novi okviri institucij tudi utesnjujejo, zato je stalno iskal novih, izvernih možnosti tudi v kulturi, predvsem v glasbeni dejavnosti.

Na Dunaju je bil za eno leto v pastoralni službi SPC, a si je želel več udejstvovanja, predvsem na kulturnem področju. Zato je opravil študij kulturnega managementa, ki mu je šele odprl vrata v svet kreativnosti. Vsakdo, ki ga je poznal, je začutil, da je Ciril v srcu preprost človek.

Najraje je pel, saj je bila prav pesem tista, ki je povedala več kot besede, in segla od srca k srcu.

Tragična smrt nas je oropala prijatelja, ter nas obogatila za grenko in upanja polno spoznanje."

Vsem ga zelo priporočamo v molitev.

*Lep pozdrav z Dunaja
Darja B.*

B E L G I J A

LIMBURG

Pri tem, da Slovenci v limburškem okolju že od začetka, kar so prišli, živijo med Flamci, in ne pozabijo na slovenske korenine, jim gotovo veliko pomeni in pomaga dejstvo, da si je samostojna Slovenija pridobila ugledno mesto v zahodnem svetu.

Slovenska samostojnost pa je tudi dokaz, da se Slovenci v izseljenstvu vsa leta niso zaman borili za slovenstvo.

Dokaz naše pokončnosti smo Slovenci v Limburgu doživeli v četrtek, 23. 1. 1997, ko se je limburški škof, mons. Schreurs, odzval vabilu voditelja Slovenske katoliške misije, Alojza Rajka. V misijonski hiši se je srečal z izseljenskim duhovnikom in voditeljem Zveze izseljenskih duhovnikov v zahodni Evropi, g. Janezom Pucljem, po kosilu pa še z nekaterimi odborniški sodelavci.

Škofu mons. Schreursu se imamo Slovenci v Limburgu zahvaliti, ker je takoj po smrti mons. Vinka Žaklja - ko je zvedel, kako si Slovenci želijo, da bi prišel naslednik - podprl prošnjo Slovencev. Bilo nam je v čast, da je škof prišel med nas, saj ima dovolj drugih stvari za urediti.

Zanimal se je za Slovenijo, za tamkajšnje življenje, in tudi kako trenutno poteka sestavljanje vlade. Še bolj ga je zanimalo zgodovina Slovencev v izseljenstvu, slovensko življenje, predvsem pa stališče mlajših potomcev.

Zagotovil nam je, da bo pri obnavljanju našega župnijskega središča pomagal, kar se bo dalo, saj bo služil tudi tukajšnjem ljudem.

Da se Slovenija približuje zahodnemu svetu, smo dvakrat doživeli prav v teh dneh. Omenjali smo že, da pripravlja občina Maasmechelen pobratenje z mestom Škofjo Loko. Do uradne prisege in podpisa listine bo verjetno prišlo pozneje. 1. 2. 1997 pa bo že uradni podpis in potrditev pobratenja na drugi strani Flandrije med občinama Waasmunster in Kranjsko Goro. Uradni začetek prijateljskih stikov med obe-

ma občinama bo med večernim slovenskim gastronomskim festivalom. Zanj so poskrbeli Belgijsko-slovensko poslovno združenje in slovenska veleposlanika v Bruslju, Jaša L. Zlobec in dr. Boris Cizelj, skupaj z županom občine Waasmunster, Ericom Van Melejem. Prepričani smo, da bodo takšne povezave zelo koristne na vseh področjih: na kulturnem, športnem, turističnem, predvsem pa na gospodarskem področju.

MAASMECHELEN

Petnajsti dan bratstva v Maasmechelenu

"Tisoč ljudi, tisoč barv" je bilo geslo 15. dneva bratstva, ki je potekal v nedeljo, 26. 1. 1997, v Maasmechelenu. Kakor vsako leto je bila prireditev tudi letos množično obiskana. Več kot 3.000 ljudi je napolnilo dvorano in obiskalo stojnice narodnih skupnosti, ki živijo v občini.

V celodnevem kulturnem programu so peli in plesali Italijani, Poljaki, Grki in Škoti. Povsod so se obiskovalci lahko razgibali, zlasti otroci. V galeriji je istočasno potekala razstava "Izseljensko življenje v rudarskem naselju", ki jo je pripravilo Zgodovinsko društvo Maasmechelen. Omenjeno društvo je predstavilo tudi Rudarski muzej - arhiv vseh narodov v Maasmechelenu; muzej je urejen v rudarskem stanovanju, kakršno je bilo v letih 1920-1930 - v tej hiši je včasih živel slovenska rudarska družina. Prireditve so podprli občina Maasmechelen, provinca Limburg in integracijsko središče v Maasmechelenu.

Poleg pristnega slovenskega peciva in vin so Slovenci na stojnici lepo predstavili možnosti za turizem v Sloveniji. Posebna zahvala velja slovenskemu veleposlaniku v Bruslju, Jaši L. Zlobcu, ki je priskrbel veliko turističnega gradiva. Predstavila se je tudi slovenska turistična agencija Loka Turist s turističnimi prospekti.

Delavci pri stojnici smo imeli veliko zanimivih pogovorov z ljudji, ki so iskali informacije.

Božični in novoletni prazniki

Slovenci praznujemo zimske praznike bolj v intimnem in družinskem okolju. Zaradi zimskih počitnic se zgodi, da je kar precej Slovencev odsotnih, saj nekateri kar redno odhajajo na kakšno potovanje. Tisti, ki ostajajo doma, pa se radi družimo, čeprav je letos zima kar ostro pritiskala.

V Maasmechelenu, Genku in Heerlerheidenu je bilo več božičnih bogoslužij. Celo v Maasmechelenu je bila udeležba pri božji službi na novoletni dan kar velika.

Društvo Slomšek in Slovenska katoliška misija sta v nedeljo, 22. 12. 1996 v društveni sobi pripravili božično srečanje. V mirnem in prijetnem ozračju so se udeleženci ves popoldan skupaj pripravljali na božič. Bralci so recitali, pevci pa so zapeli prelepo božično pesem.

V nedeljo, 5. 1. 1997, pa je bil v Heerlenu tradicionalni Škrjančkov dan, imenovan po nekdanji otroški skupini Škrjanček. Čeprav skupine ni več, se Slovenci v tem kraju vsako leto srečajo na prvo nedeljo v novem letu, namenjeno otrokom.

Novoletno srečanje je društvo Slomšek pripravilo v nedeljo, 12. 1. 1997, v Kulturnem centru v Maasmechelenu. Udeležba je bila zelo velika. Po slovenski božji službi, ta je v Maasmechelenu od zdaj vedno na drugo nedeljo, in ne več na tretjo, so se ljudje prijavili za skupno kosilo.

Odkar je novi župnik in predsednik Alojzij Rajk prevzel vodstvo misije v septembru 1996, se je Slovenska katoliška misija lepo oblikovala. Delovni in nadzorni odbor imata več zaporednih in intenzivnih sestankov, da bi misija čim prej prišla do rednega delovanja. V nedeljo, 19. 1. 1997, se je sešel širši nadzorni odbor, zaključil obračun za leto 1996 in sestavil predračun in delovni program za 1997. Misija ima na programu kar nekaj prireditev: božjo pot in piknik, dvomesečna družinska srečanja s kosilom. Iščejo pa še primeren datum za kulturni praznik. Od januarja naprej je misija uvedla tudi nov red bogoslužij (prostor in ura ostaneta): v Heerlenu (1. nedelja), v Maasmechelenu (2. nedelja), v Genku (3. nedelja).

Prvo pobratenje med flamskimi in slovenskimi občinami

Medtem ko se občini Maasmechelen in Škofja Loka pripravljata na uradno pobratenje, to bo enkrat v letu 1997, sta se 31. 1. 1997 in 1. 2. 1997 že pobratili flamska občina Waasmunster in slovenska Kranjska Gora. Za Slovenijo in belgijsko deželo Flandrijo je to prvo pobratenje v zgodovini.

Že v petek, 31. 1. 1997, je bila občinska delegacija iz Kranjske Gore sprejeta na flamskem parlamentu v središču Bruslja; po kosilu si je

ogledala Bruselj. Zvečer je bila slovesna slovenska večerja v eni najboljših restavracij v Waasmunstru. Za organizacijo so skrbeli člani Slovensko-belgijske podjetne družbe in dr. Boris Cizelj, veleposlanik slovenske misije pri Evropski zvezi.

V prepričanju, da se bodo občani in člani evropskih držav na vseh področjih približali, sta v soboto župana obeh občin podpisala uradno listino, v kateri je opisana pogodba o pobratenuju. V Waasmunstru so ves dan potekale razne prireditve, ki so se jih občani množično udeležili: ljudske igre, turistično predstavitev Kranjske Gore, povorke, kulturni nastopi, večerni ognjemet. Poleg tamkajšnjih krajevnih kulturnih skupin so nastopili tudi folklorna in glasbena skupina iz Kranjske Gore. Za konec je bila zvečer slovenska večerja. K sodelovanju je slovenski veleposlanik Jaša L. Zlobec privabil veleposlanike iz raznih evropskih držav, ti so se nam radi pridružili in se zelo zanimali za pobratenje teh dveh občin.

Polde Cverle

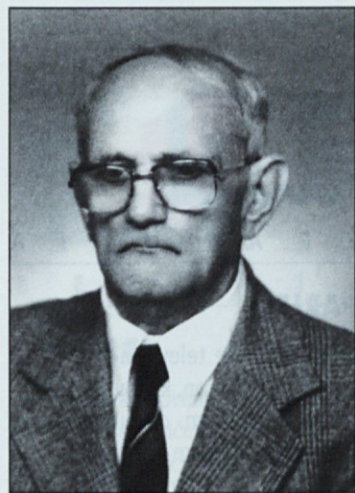
F R A N C I J A

PARIZ

Pred časom je televizija predvajala znani film Misijon, ki govori o špansko-portugalskem osvajanju Južne Amerike. Obenem prikazuje trud jezuitskih misijonarjev, da bi rešili domačine pred nasiljem prišlekov. Posebno globok vtis napravi podoba jezuitskega patra Gabrijela, ki se

je z veselo novico evangelija podal med domorodce. Da bi se jim približal, je napravil posebno gesto. Ob neki se je usedel na velik kamen in zaigral na flavto. Sovražnost domačinov, ki so ga nezaupno in skrivaj opazovali, se je spremenila v odkrito zaupanje. Glasba je premagala razdalje do src, ki bi jih zgolj beseda sprva gotovo ne zmogla.

Čeprav v drugem času in drugače, je bila 19. januarja naša skupnost v Parizu deležna posebno velikega veselja. Kot vsako nedeljo nas je najprej razveselil Kristus, ki nas je združil v sveti daritvi. Sveti maši pa je sledilo še eno duhovno doživetje. Obiskal nas je namreč operni pevec in argentinski rojak **Luka Debevec-Mayer** in nas v več kot enournem koncertu popeljal v čudovito umetniško doživetje. Lepota njegovega petja, na klavirju ga je spremljal **Christian Usciatti**, nas je vsaj za nekaj časa dvignila nad našo povprečnost. Bogatili smo se ob čudovitih spevih Schuberta, Duparca, Iberta, Fauréja, Mahlerja in Richarda Straussa. To je moč umetnosti:

Martin Pal je našel svoj mir v Gospodu v rodnem kraju Lipa v Prekmurju.

Pokojni Matjaž Fruman je bil pokopan na sveti večer '96 v Caudelbec Les Elbeufu.

ponuja doživljanje višje kakovosti življenja, ki nam obenem odstira obzorja duhovnosti.

Tudi odziv poslušalcev je bil izreden. Kljub pozni obveščeni se je v naši kapeli zbralo nenavadno veliko ljudi. Vsi skupaj želimo mlademu umetniku veliko novih glasbenih uspehov in pogumnega razvijanja darov, ki mu jih je naklonil Bog. Naša domovina, ki po politični plati razkazuje svetu žalostno podobo nezrelosti, ima vsaj v umetnikih svojevrstne pričevalce tega, kar je v slovenskem narodu res lepega in dobrega. Luka, hvala ti, ker s pesmijo zastopaš Slovence po svetu in tujini oznanjaš drugačno, boljše podobo Slovenije!

ESSOMES SUR MARNE

V januarju smo zvedeli, da je v Essomes sur Marneju umrl g. **Louis (Lojze) Forjan**. Pokojni se je rodil 15. novembra v Lipovcih v Prekmurju. V župnijski cerkvi v Beltincih se je 7. januarja 1950 poročil s **Heleno**

Antonio. Preden sta prišla v Francijo, sta imela dva otroka hčerko Zdenko in sina Slavka. Po prihodu v Francijo mu je Helena podarila še hčerko Marie Helene. Skupaj sta delala na kmetiji in v težkih razmerah preživljala malo družino. Njun trud in molitev sta blago vplivala na družinsko vzgojo.

13. januarja ga je Gospod poklical k sebi, da mu povrne za vse, kar je dobrega storil za svoje in za druge ljudi. Bil je mož vere in molitve, redno je hodil k sveti maši s francoskim župnijskim občestvom, ker je bival daleč od slovenskega župnijskega središča. Rad je prebiral Našo luč in se v njej seznanjal, kaj se dogaja med Slovenci v Franciji in v Sloveniji.

Francoski duhovnik, ki je pogreb vodil 15. januarja, se mu je zahvalila za vse, kar je dobrega naredil v tamkajšnji župniji. Žalujoci ženi Heleni, sinu, hčerkama, vnukom in vnukinjam izrekamo iskreno sožalje. Pokojnemu Louisu želimo, da bi ga Gospod sprejel v svoje naročje. G. Lojze naj ti bo Bog plačnik za vse!

MERICOURT

Ni še dolgo tega, ko so naši rojaki na severu še imeli lastnega stalnega duhovnika. Žal to ni več mogoče. Toda skupnost je še vedno živa, in to je vredno občudovanja. Ljudje razumejo, da so del Cerkve, da je Kristus tisti duhovnik, ki je in bo vedno med njimi. Duh vere živi, milost Svetega Duha opogumlja in vliva zaupanje v prihodnost.

S tem izzivom se soočajo tudi mnoge druge skupnosti in celo večje župnije v Franciji, ki ima čedalje manj duhovnikov. Duhovniki obiskujejo ljudi od drugod, saj morajo

nekateri skrbeti celo za več deset župnij. Sprašujemo se, ali se bo to nadaljevalo. Gotovo bodo potrebni drugačni pastoralni prijemi, ki jih omogočajo omejene možnosti, vendar v duhu istega Kristusa, ki je Pot, Resnica in Življenje. Ne glede na šibke moči duhovnikov, je Kristus enako močan, enako zgovoren in ljudje ga danes potrebujemo bolj kot kdajkoli. Kdo nam bo drugače pokazal upanje, kdo nam lahko jamči trdnost naših odnosov, zgled in dar čiste ljubezni? Hvala, nebeški Oče, da si se v Kristusu razodel in podaril ubogemu človeštvu!

V svojem razmišljanju sem se nekoliko oddaljil od opisovanja zunanjih dogodkov. Nič hudega, saj so glavni dogodki prav dogajanje v nas samih. Vaše skrbi, dragi rojaki na severu in drugod po Franciji, so skrb Cerkve, naša skupna in obenem Kristusova skrb. Z veseljem bomo duhovniki prihajali med vas, čeprav bolj poredko. Vam pa gre zahvala, da ste zvesti, da prihajate k slovenski maši na desetine kilometrov daleč, tudi v zelo slabem vremenu. Trudite se, da boste ohranjali materni jezik, brali Našo luč in drugo slovensko berivo in gojili domačo pesem.

V kapeli našega doma v Mericourt se srečujemo pri maši približno dvakrat mesečno, toda molitev množi naša srečanja. To so srečanja src, ki so povezana v skupni veri, v skupnem češčenju.

MITRY-LE-NEUF

Jože Valetič je bil doma v Malih Muhnah v Istri, kjer se je rodil leta 1925. V Francijo je prišel leta 1957. Zaposlen je bil v Citroënu. Leta 1965 se je poročil z Ano Žalig, doma s

Jože Valetič

Hotize. Leta 1986 sta se iz Pariza preselila v Mitry-le-Neuf, bliže Boštjančičevim in Markojevim. Tako so bile vse tri sestre Žalig (Ana, Kristina in Liza) bliže druga drugi.

Ko se je novembra 1990 vrnil z ženo z obiska doma, ga je zagrabila bolezen, ki ga je priklenila na bolniško posteljo. Gospa Ana je dobro skrbela zanj, pomagale pa so ji tudi Markojevi in Boštjančičevi.

Umril je 24. januarja. G. Ignacij Čretnik, g. Silvester Česnik ter domači župnik so ga pokopali 31. januarja. Na pogreb je prišlo veliko rojakov in domačinov, da so pokazali spoštovanje do pokojnega, ki je veliko trpel, in sočustvovanje z vsemi, ki jih je ta smrt močno zadela. Vsem, ki žalujejo za pokojnim, zlasti ženi Ani, izrekamo svoje sožalje in molimo za našega dragega rajnega.

CHILLEURS-AUX-BOIS (Loiret)

Skupna maša bo na velikonočni - vüzemski ponedeljek ob pol enajstih dopoldne. Eno uro pred sveto

mašo bo možnost za zakrament sprave.

Pridite malo prej, da dobro pripravimo pesmi in liturgijo! Vsi prisrčno vabljeni!

Postni čas in dnevi velikega tedna naj v nas spodbudijo rast k Njemu, ki je s svojim vstajenjem vsakemu človeku vrnil upanje na večno življenje!

SAINT BRIEUC

Najlepši zimski meseci so v Bretaniji, kjer se Atlantski ocean dotika Evrope. Slovenski ljudje so se naselili tudi v tej lepi deželi, ki jo imajo v posesti prijazni, a trmasti Bretonci. Sami ne govorijo francosko, temveč radi govorijo svoj jezik, ki je ostanek keltščine. Kot vsako leto v tem času sem v tem mesecu obiskal nekaj slovenskih družin. Predno sem odšel na pot, so nam telefonirali iz Bellemeja, da je zbolela ga. **Marija Merkolja**. Njeno zdravje se je zelo poslabšalo, zato sem ji podelil bolniško maziljenje. Tako je bila šibka, da ni mogla več odgovarjati na lepe molitve bolniškega maziljenja. Ko sem se poslovil od nje, mi je z očmi pomignila v zadovoljstvu, da sem jo obiskal in molil za njeno zdravje.

Ena pripomba: Zelo dobro in koristno bi bilo za vse bolne in starejše osebe, da bi jim podelili ta sveti zakrament. Ta ni znamenje takojšnje smrti, ampak je mnogokrat znamenje ozdravljenja in srčnega miru. Vse sorodnike bolnikov in starejših oseb prosimo, da nam sporočijo, če bi želeli prejeti ta sveti zakrament še v stanju dobrega zdravja.

Nadaljeval sem pot in med hitro in varno vožnjo premišljeval, kaj je vodilo naše ljudi v svet; razkropljeni in brez domače roke nimajo nikogar, ki bi jim pomagal zadnje dni njihovega življenja. Vsak živi svoje življenje in vsak ima svoj pogled na njega, ki ga je postavil v ta ali oni kraj. Mnogo ljudi mi reče, da je nova domovina mačeha vsakemu otroku, ki je zapustil domačo zibelko. Zvečer sem prišel k družini **Zofke Rabaron** v Saint Brieuc. Med večerjo smo se v krogu njene družine pogovarjali o dogodkih zadnjih mesecev. V takih dneh si imamo veliko povedati o vsem. Govorili smo o smrti Zofkine mame, ki je umrla prejšnje leto in bila pokopana v grobu svojega **moža Janka in vnuka Bernarda**. Drugi dan smo šli skupaj na pokopališče in ob grobu molili za vse ter blagoslovili grob v znamenju ljubezni in spoštovanja.

Vse, ki boste brali te vrstice, prosimo, da **nam sporočite**, če kdo od vaših zancev ali član vaše družine umre. Sporočilo pustite vedno na ime g. župnika Silva Česnika ali g. Davida Taljata. Obljubimo vam, da bomo vedno prišli na pogreb. Tako bomo opravili sveto mašo in molitve za vašo pokojno osebo. Kdor moli za pokojne, ta dobi mnogo milosti in miru v globini svojega srca in vesti. Povemo vam, da je za duhovnike najhujše, ko več tednov po pogrebu zvemo, da je ta ali ona oseba umrla.

To smo vam napisali, da bi vsak malo premislil in se nekoliko bolj posvetil krščanski dolžnostim, ki smo jih prejeli, zaradi česar smo soodgovorni do vseh ljudi v vsem in še posebno do bolnih in ostarelih.

Uredil Silvo Česnik

H R V A Š K A

ZAGREB

V spomin dr. Svetki Korić

V januarju smo se v Zagrebu za vedno poslovili od dr. Svetke Korić, roj. Jamšek. Pred 79 leti se je rodila v Brestanici, mladost je preživljala na Ptuju. V Zagreb jo je pripeljal študij agronomije. Ker je diplomirala med drugo svetovno vojno, se ni mogla vrniti v Slovenijo. Službo je dobila najprej v Osijeku, po vojni je nekaj časa delala na agronomski fakulteti v Sarajevu, nato pa v Zagrebu na Inštitutu za žlahtnjenje in razmnoževanje rastlin. Plodovito znanstveno delo je posvetila žlahtnjenju in vzgoji novih vrst pšenice in koruze, tudi doktorirala je iz tega področja. S svojim delom se je pridružila tistim, ki si prizadevajo, da bodo vsi ljudje imeli dovolj kruha.

Še v pokoju ni mogla biti brez stikov z naravo. Večino časa je preživela v Hrvaškem Zagorju ter z velikim veseljem obdelovala vrt in vinograd. Strmenje nad vsakoletnim čudežem narave od klitja semena do dozoritve rastline jo je ohranjalo duševno čilo.

24 let je bila članica kulturnoprosvetnega društva Slovenski dom, ves čas je pela v pevskem zboru. Ko so leta 1991 v Zagrebu znova začele slovenske maše, je redno pela pri maši, čeprav je zaradi tega prihajala v Zagreb iz Štrucljevega. Ker so nekateri člani Slovenskega doma bili nenaklonjeni delu duhovne sekcije Anton Martin Slomšek v društvu, je prav dr. Korićeva vneto zagovarjala mnenje, da mora biti Slovenski dom odprt za vse Slovence in za vse kulturne dejavnosti, ki jih želijo člani. Ker je zbor pri duhovni sekciji znal zapeti več pesmi na Slomškovo besedilo, je to Korićeva posebej cenila zaradi vedrine in optimizma, ki jih besedilo pesmi izžareva.

Hrvatje imajo lepo navado, da k jaslicam postavijo mlado kalečo

Pustno rajanje v Berlinu

pšenico. Ob pogrebni maši so v cerkvi še stale jaslice in pšenica ob njih nas je spominjala na Svetkino poklicno delo.

Pogrešali bomo njeno prijateljstvo, njeno življenjsko energijo in poštenost. Naj ji Bog vsa njena dobra dela bogato poplača.

m.k

N E M Č I J A

BERLIN

PUSTOVANJE

V soboto, 1. februarja 1997, smo v veliki dvorani slovenske župnije v Berlinu pripravili pustovanje. Že dan prej smo z ansamblom MEH, ki je k nam pripotoval z Dolenjske, obiskali klub Slovenija v Berlinu, se jim predstavili in jih povabili na našo veselico.

Najprej smo se zbrali pri maši ob 18. uri, kjer nas je presenetila in navdušila pevka ansambla MEH, mlada študentka agronomije MATEJA BOGOLIN iz Žuče vasi, ki je brez spremljave in ozvočenja odlično zapela Ave Marijo.

Ob 19. uri se je začelo skupno veselje z maskami. Za tri najboljše pri starejših in pri otrocih smo pripravili nagrade. Otroci so dobili tudi tolažilne nagrade.

Razpoloženje je bilo prijetno. Domače vino, laško pivo, dobra hrana in pisana družba - vse to je ustvarilo odlično ozračje. Ansambel MEH,

ki ga poleg že omenjene pevke MATEJE BOGOLIN sestavljajo še: DRAGO DROBEŽ (klaviature), TONI KLEMENČIČ (ritem kitara), JOŽE KIREN (bas kitara) in SREČKO ROZMAN (diatonična harmonika in kitara), je poskrbel, da so se ljudje lahko zavrteli ob zvokih valčkov in polk, pa tudi modernejših ritmov. Tokrat je bilo poleg zvestih Slovencev med nami tudi ogromno Nemcev, Hrvatov in ljudi drugih narodnosti iz nekdanje Jugoslavije. To ni bila samo zabava, bilo je pravo ekumensko srečanje.

Družina Pukmeister je s sodelavci prireditev dobro pripravila. Dvorana je bila spet enkratno okrašena v pustnem stilu. Spet, kot že tolikokrat do zdaj, so se izkazali tudi mladi! Brez njih več ne gre. Prav tako gre iskrena zahvala družinam Marjance in Poldeta MUHIČ ter Jožice in Zlatka SELIČANEC, ki sta poskrbeli za prenočitev gostov iz Slovenije.

Zjutraj smo se zadovoljni razšli. Zadovoljni so se v domovino vrnili tudi člani ansambla MEH. Kot sta povedala Mateja in Drago, so bili

navdušeni nad ljudmi, mestom, gostoljubnostjo. Tudi mi z njihovim nastopom. Glede na to, da skupaj igrajo šele leto dni, so se predstavili s kakovostnim in profesionalnim nastopom. Izkušenj jim pravzaprav ne manjka, saj so že prej igrali v različnih zasedbah. Marca gredo v studio snemat svojo prvo kaseto. Želimo jim, da bi čim prej zagledala luč sveta.

Mogoče se bo kdo vprašal, zakaj smo pripravili pustovanje že en teden pred "uradno" pustno soboto. Razlog je preprost. Vsi vemo, da 8. februarja praznujemo slovenski kulturni praznik - Prešernov dan. Ta praznik letos po koledarju pride ravno na pustno soboto in ker tega praznika nismo hoteli pokvariti, smo se odločili, da pustovanje pripravimo prej. Tako bomo kulturni praznik lahko praznovali res kulturno, tako kot se spodobi. Praznovanje pripravljajo v klubu Slovenija, udeležilo se ga bo tudi veliko Slovencev, ki se sicer srečujejo v župniji.

m.m.

(Berlinu) Nekateri v civilu, drugi našemljeni, vsi pa veseli in nasmejani

Zlato-belo-modra dekoracija dvorane za silvestrovo v Berlinu

PESEM ZA DOMOVINO

Daleč, daleč sem od tebe,
 Oh, kako mi je hudo,
 Me v tujini v duši zebe,
 Ob misli nate v srcu je toplo.
 Vedno in povsod sem le tvoj sin,
 In to s ponosom vsem povem,
 Ne skrivam svojih korenin
 In rečem le: Slovenec sem!

Slovenija, ljubezen moja,
 Lepote tvoje, vedno znova
 Očarajo, objame venec me gora,
 Vesel prestopim mejo - tu sem doma!
 Enkrat vrnem se, za vedno,
 Ne vem še kdaj in ali sam
 In zapustim tujino bedno,
 Ji nisem nič, prav nič dolžan.
 In spet bom srečen, saj to ne bo le san!

Dragi rojaki!

V Nedeljskem dnevniku je pred kratkim izšel razpis za domoljubno pesem, kjer vabijo vse skrite talente, pa tudi priznane pesnike iz domovine in zamejstva, naj jim pošljejo kakšno svojo pesem, posvečeno Sloveniji. Razpisane so tudi nagrade.

Povprašajte vaše znance in prijatelje, ki so naročeni na Nedeljski dnevnik, če vam ga posodijo (mi-

mogrede: tudi pri župniku Pečovniku ga lahko dobite). Preberite razpis in če v vas tli pesniška žilica ali pa mogoče kje globoko spodaj v predalu že leta in leta skrbno hranite kakšen verz, ki se vam je utrnil bogve kdaj, ga poiščite in pošljite. Veseli bodo vsakega prispevka, še posebej od rojakov, ki živijo v tujini. Kajti vi najbolj veste, kaj pomeni domovina, in to ljubezen resnično občutite. Mogoče se sami niti ne zavedate, toda prav vi ste tisti, ki storite ogromno za promocijo Slovenije v svetu, tako na kulturnem in na drugih področjih.

Ob kulturnem prazniku, 8. februarju, se spominjamo našega velikega pesnika Franceta Prešerna, ki je tako vzneseno zapel: "O Vrba, srečna draga vas domača..." ali pa Otona Župančiča: "Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti in pil nje bolesti..." Tisti, ki stalno živijo v Sloveniji, tega mogoče niti ne opazijo. Opazite pa vi, dragi prijatelji, zato sodelujte, pišite in mogoče bodo naši zanamci čez leta prebiral oziroma prepevali prav vašo pesem, posvečeno domu in domovini.

Marinka Mošnik

FRANKFURT

Romanje v Ilbenstadt

Letošnja ostra zima je prav gotovo marsikomu prekrizala načrte, preprečila kakšno potovanje ali naredila kakšne druge nevšečnosti. Prav za romanje **v Ilbenstadt v nedeljo, 19. januarja**, je spet pokazala svoje zobe, zlasti v soboto prej. Nekateri so predlagali preklic romanja in maše, drugi so uporabljali "če..." Kljub vsemu se nas je v nedeljo popoldne ob 15. uri zbralo kar lepo število, saj je čez dan tudi poledica izginila. Ljudsko petje je ob spremljavi na orgle vodil g. Jezeršek, ki nas je s hitrim tempom kar upehal. Nekateri so bili upehani tudi v dvorani, ko so pripravljali in stregli s klobasami, pijačo in pecivom. Predvsem velja poudariti prijetno ozračje, ki smo ga, upam, ponesli tudi domov in **božično razpoloženje** iz cerkve raztegnili tja do svečnice.

Praznovanje kulturnega praznika

Slovenska skupnost v Frankfurtu je slovenski kulturni praznik počastila že v nedeljo, 2. februarja, popoldne. Praznovanje sta tudi tokrat pripravili slovenska župnija in društvo Sava. Cerkev Marijinega srca je bila za bogoslužje praznika Gospodovega darovanja in delitev blagoslova sv. Blaža kar prijetno polna. Napis **"Slovenec sem, tako je mati dejala"** nas je pozdravil ob prihodu v dvorano. Šolarji slovenske dopolnilne šole in nekaj odraslih je recitalo Prešernove pesmi, tem pa se je pridružilo tudi nekaj pesmi drugih slovenskih pesnikov, vmes je bilo še nekaj glasbenih točk. Pohvaliti velja pevski zbor, s katerim smo na za-

četku skupaj zapeli Zdravico, proti koncu pa je še enkrat zapel dve pesmi. Po Zdravici je vse navzoče pozdravil g. Janko Zemljič, predsednik društva Sava. **Župnik Martin Retelj** se je v nagovoru ustavil predvsem ob novem prevodu Svetega pisma in poudaril njegov pomen **za jezik in kulturo narodov**. Predstavnik slovenskega veleposlaništva v Bonnu, vodja konzularnega oddelka g. Jožef Ciraj je podčrtal **sodelovanje** med člani slovenske skupnosti, med Slovenijo in Nemčijo ter z Evropo. Manj uradni del praznovanja pa se je nadaljeval pri mizi ob hrani in pijači v prijetnem razpoloženju pozno v noč.

INGOLSTADT

V soboto, 11. januarja, sta v Ingolstadt naša rojaka iz Kuzme na Goričkem, **Anica in Jože Felkar**, obhajala **srebrno obletnico poroke**. Prav na ta dan pred petindvajsetimi leti sta pred oltarjem v domači cerkvi sklenila zakonsko zvezo. Slovesnost se je začela v cerkvi Gnadenenthal - milostna dolina, tako se namreč imenuje cerkev, kjer imamo vsako nedeljo slovensko mašo. K zahvalni maši so ju v lepo okrašeno cerkev pospremili poleg njihovih domačih tudi številni prijatelji. V mašnem nagovoru je duhovnik poudaril nekatere odlike v njenem skupnem življenju, zaradi katerih se obletnica imenuje srebrna, in slavljenca povabil k obnovi njune zakonske zaveze. Navzoči so se skupaj s srebrnoporočencema zahvalili Bogu za vse prejeto in molili za božji blagoslov in varstvo v njenem nadaljnjem življenju. Po maši so slavljencema čestitali, si nazdravili s šentjanževcem, nato pa odšli k prazničnemu obedu, kjer se

Srebrna slavljenca Anica in Jože

je ob pesmi in dobri volji nadaljevalo praznovanje. Isti dan je Jože obhajal tudi zlati življenjski praznik, "srečanje z Abrahamom", tako da je bil dan zares slovesen.

Slavljencema pristrčno čestitamo in voščimo še mnogo lepih skupnih let, obenem se jima zahvaljujemo za njuno zvestobo slovenski župniji ter nesebično sodelovanje v naši skupnosti.

Stanko Gajšek

MÜNCHEN

Neizprosna smrt je iztrgala iz naše srede gospo **Hildo Kraup**, staro devetštirideset let. Pokojna je bila doma z Raven na Koroškem. Vsa družina je prišla v Nemčijo leta 1965; najprej v Freilassing, nekaj let pozneje pa v München. Gospa Hilda je bila zaposlena pri Siemensu. Težka bolezen ji je v nekaj mesecih vzela življenjsko moč, kar pa je zgledno prenašala. Mami, hčerama in sinu ter drugim sorodnikom naše iskreno sožalje; pokojni pa naj do bri Bog nakloni večni mir v svojem kraljestvu, kjer ni ne solza ne smrti.

Naši šolarji se skrbno pripravljajo na **materinski dan**. Letos so si izbrali zahtevno igrico Svetlane Markarovič **Pekarna Mišmaš**. Priznana slovenska umetnica je po motivih ljudskega izročila napisala poučno zgodbo, ki govori o priljubljenem peku Mišmašu. Vsa vas občuduje njegovo pekovsko umetnost in se sladka z njegovimi dobrotami. Le skopuška mlinarica Jedrt se nad njim huduje. Premalo moke kupuje pri njej. S svojim mačkom ga zalezuje in ugotovi, da mu pri peki pomagajo miši. Mišmaševo skrivnost

Hilda Kraup

Skupna slika z lanskega materinskega dne, ko so otroci zaigrali igrico *Žogica Nogica*.

izda ljudem, ki postanejo nekoliko nezaupljivi. Mišmaš užaljen zapusti vas in vaščani ostanejo brez imenitnega kruha. Pretirana radovednost in človeška nevoščljivost zastrupljata medsebojne odnose in sta vir vsega zla. Igrico odlikuje lep jezik, čudovite pesmice in poučna vsebina. Vabimo vse rojake, da se udeležijo predstave, ki bo 16. marca ob 17.30. po maši, v dvorani na Blumenstraße.

soka, drugi pa so ugotavljali, da je skrivnost v podrobnostih, ki na prvi pogled niso na očeh. V Castropu je bila slovenska maša v kapeli župnijskega doma za ostarele, ker je bila cerkev zasedena. Prav zares prijetna kapela, v kateri imajo redno eno nedeljsko mašo. Na praznik Jezusovega krsta je zaradi odsotnosti domačega župnika v Essnu, Oberhausnu in Moersu maševal dr. Janez Zdešar. V Krefeldu se je naslednjo

nedeljo zbrala k maši neobičajno velika skupina vernikov, ker smo se pri maši spomnili pok. Srečka Puhmana. V Wettru je po lepem sodelovanju pri maši župnik povabil, naj se ustavimo v domu, da se pomenimo in katero zapojemo. Zunaj pred cerkvijo je bil mraz in veter je nesoramno vlekel okoli ušes. Pred domom pa so se sukali tuji ljudje, oblečeni v slovesna oblačila. Neka druga skupina je imela svoje slavje v toplem župnijskem domu. 'Zaslugo' za ta nesporazum si je moral pripisati župnik sam. Pozabil je na opozorilo, da na tisto soboto dvorana ne bo prosta. To se je zgodilo že drugič, in to v skupnosti, kjer ljudje tako radi ostanejo še dolgo skupaj. Hudobec hoče na vsak način škodovati povsod, kjer je med ljudmi kaj lepega in dobrega. In če se ne more spomniti kaj bolj izvirnega, tedaj posede župnikovo pamet, da se ta ne spomni vsega, kar bi bilo koristno in dobro povedati vnaprej. Tako smo se morali tistega mrzlega dne raziti brez okrepčila. So pa potem ponekod doma še dva dni jedli samo eno vrsto hrane. Kljub temu upamo, da

OBERHAUSEN

Zapis za Našo luč je kot sprehod spominov na pravkar minula srečanja s slovenskimi kristjani po naših podružnicah. Vse, kar se je zgodilo, oživi in gre v slikah po spominu. Veselje nad našim življenjem se zbuja in oživlja dogodke, približuje obraze ljudi in njihove usode. V Hammu smo si v januarju po maši ogledali novo župnijsko središče pri sv. Pankraciju. Zares lep objekt, sodoben in primeren za župnijsko središče. Cena se je nekaterim med nami zdela nerazumno vi-

(München) Prijetno je, ko se zberemo v župnišču in malo poklepeta.

nas bodo te preizkušnje samo še utrdile v skupnem hotenju, da se srečamo, da pomolimo in se potem veselimo domače skupnosti.

STUTT GART

Na poti v tretje tisočletje

Trikraljevsko praznovanje v Böblingenu smo letos povezali z ogle-dom zanimivih jaslic v Renningenu, kjer vso cerkev spremenijo v ene same jaslice. Letošnje sporočilo je bilo: "Za vse sveti ena Luč". Ta luč je Jezus Kristus, ki najde pot do ljudi modernega časa in do tistih, ki še danes živijo v najbolj skromnih okoliščinah Afrike, Azije, Latinske Amerike...

Že lani je precej naših rojakov "srečalo" Abrahama, letos jih bo verjetno še več, saj smo ga srečali že prvi mesec. 12. januarja se je zbrala lepa družina v Oberstenfeldu, kjer je slavil g. Jože Muc, naslednjo nedeljo pa je med drugimi godovnjaki in slavljenici "Abraham" pozdravil tudi sestro Matejo, ki so ji dan prej že otroci v veroučni šoli voščili in želeli vse naj.

Januarja je prihajalo iz Slovenije in tudi od drugod precej pošte, med drugimi zahvalno pismo brata Rođeja iz Taizeja:

"Hvala župnijam in vsem gostiteljem v Stuttgartu in okolici za pri-srčno gostoljubje, s katerim ste sprejeli mlade iz vse Evrope. Bratje smo vedeli vnaprej, da so srca pre-bivalcev v Baden-Württembergu od-prta za takšno gostoljubje in mladi Evropejci so se o tem lahko pre-pričali.

Skupaj z mladimi hočemo priti predvsem do izvirov zaupanja in

vere. Kristjani naj ne bi bili "mojstri vznemirjenja", ampak "služabniki zaupanja"!

Na poti v leto 2000 naj bi naredili več korakov do sprave. To pomeni, narediti dejanja. Spraviti se po-meni: iz ljubezni odpustiti in to povedati s svojim življenjem!"

Tudi iz Ljubljane smo prejeli zahvalo s strani organizatorjev: "...Veliko dobrote, zaupanja in velikodušnosti se je pokazalo v teh dneh, bogata doživetja in lepi spomini pa nas bodo še dolgo spremljali..."

Priloga na sveto leto 2000

Na praznik Gospodovega razglašanja je **škof dr. Walter Kasper** predstavil program priprave na prehod v novo tisočletje in leto 2000. Namen tega programa je:

"Vzbuditi novo veselje v veri in pospeševati spravo ločenih Cerkva".

Cerkve hoče z novim zagonom oznanjati Jezusa Kristusa, pred 2000 leti učlovečenega Božjega Sina. Za

kristjane ima prihodnost neko ime: Jezus Kristus."

Leto 2000 se približuje. Ta datum vzbuja pričakovanja in strah.

Za kristjane leto 2000 ne pomeni magične številke, to ni niti srečna številka niti osnova za strah. Predvsem nas želi opozoriti na Kristusov prihod, ki je temelj našega upanja. Če gledamo na leta naše zgodovine, vidimo, da je Kristus "središče časa". Zato bo Katoliška cerkev obhajala leto 2000 kot "SVETO LETO". Tako naj bi se spomnili tega "središča" in se pustili obdarovati za življenje v izobilju.

V škofiji Rottenburg-Stuttgart bo priprava potekala ob naslednjih poudarkih:

1997 Bog je postal človek - Spoznati Kristusa

1998 Božji Duš deluje v svetu - Zaznati znamenja upanja

1999 Bog ljubi življenje - Iskati sledi in jih razlagati

2000 Božje kraljestvo je med nami - Praznovanje in poslanstvo

Otroci so izrekli voščila sestri Mateji, ki se je ravno "poslovila" od "Abrahama".

Gospod Ferdinand Anelin je z mladimi glasbeniki pripravil v Heilbronnu lep Miklavžev in predbožični program.

Koraki za leto 1997:

- vprašati se: Kaj pomeni zame /za nas/ "SPOZNATI Kristusa?"

- resno vzeti vsakdanje stiske bližnjih in najti ter vaditi oblike "DELITI z drugimi"

- poiskati cerkve sv. Martina v Škofiji in se tam ob zgledu svetnika prepustiti navdihom.

Škofija Rottenburg-Stuttgart bo letos obhajala **1600. obletnico** smrti škofijskega zavetnika **sv. Martina** iz Toursa. Konec maja je načrtovano romanje v Tours blizu Lurda, novembra pa poseben Martinov tedn.

Letos naj bi posvetili več pozornosti delu za edinost, **Svetemu pismu**, srečanju s pričami vere in z velikimi svetniki ter vzpostavljali spravo med vero, moderno kulturo in sredstvi množičnega obveščanja.

Socialna razsežnost programa pa obsega ustanovitev več skladov: za brezdomske mladostnike v Stuttgartu, za redovne sestre v Rusiji, za gradnjo neke cerkve v Sarajevu.

V naši župniji smo lani pokazali veliko razumevanja za skupne potrebe in za sodelovanje s Cerkvijo in domovino. V materialnih dobrinah se ta velikodušnost kaže pri darovih, zbranih pri slovenskih sv. mašah (**16.254,76 DM**), od tega je bilo namenjeno za Cerkev v Sloveniji 3.000 DM ("Bog vam /Slovenski župniji Stuttgart/ povrni za velikodušen dar /1.000 DM/, s katerim ste pripomogli, da bodo ta nova /bronasta/ vrata trajen spomin na dan, ko je Kristusov namestnik, papež Janez Pavel II., 17. maja

obiskal ljubljansko stolnico." se zahvaljuje stolni župnik Vinko Vegelj), za misijone 1000,... drugo pa za potrebe naše župnije, razne prireditve (materinski dan, Miklavž...), goste iz domovine (nonet Certus iz Maribora, pevski zbori: MePZ Hozana iz Radovljice, Komorni zbor Domžale in MePZ Upanje iz Kranja, igralska skupina Tabor iz Ljubljane...

Poleg tega smo od novembra 1995 do konca lanskega leta zbrali še prek **28.000 DM** za "BELEGA GOLOBA" naš kombi-bus; decembra je bilo na prireditvah zbrano: Heilbronn 311,55 DM, Boblingen 317,50 DM, Oberstenfeld 318,20 DM, Esslingen 378,89 DM. Za župnije v Sloveniji pa smo posamezni darovalci namenili še prek 15.000 DM.

Prepričan sem, da vsakdo, ki je karkoli prispeval, že prejema tudi blagoslov. To, kar damo v dober namen, je kot SEME, iz katerega raste novo življenje.

Letos se za pomoč zelo toplo priporoča **župnija Murska Sobota**, kjer zidajo večji župnijski dom za otroški vrtec, karitas, knjižnico, sve-tovalnico...

Na praznik svetih Treh kraljev smo si šli po maši v Böblingenu ogledat še zanimive jaslice v Renningen.

Kdor želi kot "postno žrtev" poslati za to ali katero drugo župnijo, lahko dobi potrdilo za davčno olajšavo, če pošlje prek naše župnije oziroma škofije.

Š V E D S K A

Švedski božični odmev

Če je zapisal slovenski pesnik Oton Župančič: Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti, bi mogel iste misli ponoviti slovenski dušni pastir tudi za Švedsko. Posebej je dobri Bog naklanjal te prelesti v dneh okrog Jezusovega rojstva. Mesec december je bil zelo razgiban, saj je bilo treba biti na 17 krajih, tam maševati v materinem jeziku in se po maši srečati s Slovenci. Tudi vreme in zimske razmere na cestah so pripomogle, da je bil precej utrujen. Poleg tega je obiskoval bolne, ostarele in onemogle ter jim prinašal Jezusa na dom. Niti priložnosti za sv. spoved ni smel opustiti. Vse to je zahtevalo tisoče kilometrov, da je mogel priti k ljudem in jim bil na razpolago v vsem, kar so želeli. Predvsem pa za duhovne potrebe.

Dobri Bog pa je vse napore in vso utrujenost bogato poplačal kar sproti. Kako? Tako, da je sipal zimske lepote na vso moč in v vsem svojem bogastvu. V soboto pred četrto adventno nedeljo, ko je moral iti v Eskilstuno, je bila na tej dolgi poti ena sama zimska idila. Sneg na drevju in na tleh. Ponokod so bila drevesa odeta v eno samo ivje. Vse je bilo ena sama pravljica,

(Augsburg) Živahen utrip v zdmsko življenje prinaša tudi petje domačega pevskega zbora.

ena sama čudežna dežela. Komaj je sonce zahajalo, že je bila na nebu luna. Čudovito prelivanje in eno samo dopolnjevanje. In v nedeljo popoldne, ko je slovenski duhovnik odhajal od kosila pri družini Štefanič v Stockholmu k Slovincem iz Köpinga. Kakšen sončni zahod! Sonce je bilo že na obzorju v vsej svoji zlato oranžni barvi. In tisto nebo! Eno samo prelivanje barv od zlatorumene prek svetlozelene in zelenomodre do nebeško plave, ki se je spreminjala v rahlo vijolični odtenek. Kdo ne bi ob vsem tem vzkljnil: Gospod, naš Gospod, kako veliko in veličastno je Tvoje ime po vsej zemlji! Kje je še tako veliki Mojster, ki bi znal tako čudovito naslikati barve in vse njihove odtenke z vso tisto toplino, čeprav so bile takrat temperature kar nizke?

Sveti večer je imel spet svoj čar. Luna je bila polna in tako svetla, da bi se mogel peljati iz Göteborga do Landskrone vso pot brez luči. Znanstveniki pravijo, da se bo to ponovilo šele leta 1102, seveda če bo jasno. Vsa narava je bila tisti večer v skrivnostnem pričakovanju

novorojenega Deteta. Ne samo narava, tudi ljudje so bili skrivnostno razpoloženi za Odrašenikov prihod. V takšnem ozračju se je slovenski dušni pastir Zvone ustavil pri družini g. Jelke Karlin v Landskrone, kjer so ga pričakali znani obrazi in tista domačnost, ki jo dobri Bog pričakuje od ljudi posebej v sveti noči. Popotnik je našel ognjišče in dobroto, našel je vesela srca, ki so ga sprejela v svoj dom. Takšno razpoloženje je pripomoglo k svetemu trenutku, k lepemu družinskemu blagoslovu na sveti večer. Sledila je praznična večerja in pričakovanje Odrašenika. Še kratek čas in vsi so zapustili dom ter se podali v župnijsko cerkev k polnočnici v švedskem jeziku. Vendar ni manjkalo slovenske božične pesmi, ki se je ob koncu polnočne sv. maše veselo razlegala v Landskrone. Sledil je kratek počitek in nato praznična sv. maša na čast Novorojenemu v isti cerkvi za vso južno Švedsko in tamkajšnje Slovence. Kar lepo število se jih je zbralo in vsi so s srcem prepevali Detetu na čast. To je bil pravi slovenski božič in je odmeval

Urad RS za Slovence po svetu in Ministrstvo za šolstvo in šport sta v hotelu Slon priredila sprejem za udeležence seminarja za učitelje slovenskega jezika in kulture iz Argentine in Avstralije.

v srcih vseh, ki so jih odprli za rojstvo Odrešenika.

Naslednji dan se je zbrala množica slovenskih rojakov pri praznični sv. maši na čast sv. Štefanu v Göteborgu. Tudi množičnost lahko pripomore k lepemu in zbranemu ter veličastnemu. V cerkvi, posvečeni Kristusu Kralju, je slovenska skupnost z lepim sodelovanjem, posebej s petjem, povzdignila vso slovesnost in srečanje naredila zares veličastno. Na ta dan so skrbne in dobre žene pripravile tudi slovensko pecivo in kavo. In da bi bilo še lepše, sta Lasse in Karolina iz Skillingaryda prišla s čudovitimi diapozitivi z lanskega, 3. slovensko-švedskega vzpona v Savinjsko-kamniške Alpe; z njimi sta prispevala svoj del ob božiču in prazniku slovenskega plebiscita za samostojno Slovenijo. V dobro slovenske misije in za njeno delovanje sta zbrala 1.000 SEK in jih darovala slovenskemu duhovniku. Bog povrni za ves trud in dobroto ter za dobri zgled, da bi tudi drugi lahko kaj podobnega storili.

Zadnje nedeljo je pot "misijonarja Zvoneta" peljala čisto na vzhod Švedske, v Olofstron, kjer se je

zbrala le majhna Gospodova čredica, vendar tudi božično razpoložena. Temu obisku je sledilo srečanje v švedski protestantski cerkvi, kjer je bilo zbrano lepo število vernikov iz Nybra. Sneg je spremljal ljudi k sv. maši, vendar se ga niso ustrašili. Mladina in njihovi starši so lepo sodelovali pri sv. bogoslužju in iz vsega srca prepevali božične pesmi. Vse to je govorilo, kako je slovenski duhovnik potreben, da ljudje morejo potrjevati svojo pripadnost Kristusovi Cerkvi in slovenskemu narodu. Po sv. maši se je vse mlado in staro zbralo pri Indofovih, kjer se je veselje in bratska skupnost nadaljevala pri skupni večerji in v lepem bratskem razpoloženju. Sledil je zaslužen počitek. Sneg pa, začel je naletavati še pred večerno sv. mašo, je spet tako bogato obogatil naravo, da se je g. Zvone z veseljem peljal proti Göteborgu. Še prej se je srečal z mlado družino Nataše in Milana, kjer je blagoslovil novo hišo teh dveh mladih iz Nybra, ki sta pred Bogom potrdila svojo dosmrtno zvestobo v sv. zakonu. Seveda je gostoljubnost Indofovih velika, zato niso pustili svojega duhovnega pastirja na pot, ne da bi se prej ne

okrepčal. Bog jim povrni, pa tudi vsem drugim, ki skrbijo "za kruh" svojega pastirja! Ker je po vsem tem bilo potrebno na pot v Göteborg, je sledilo čiščenje avtomobila, saj je bil pokrit z 20 centimetrov debelo snežno odejo. Dobri stari "mucipuci" je takoj "zaštartal". Med potjo, ki je bila pokrita s snegom, je videl losa, tisto veliko in na visokih nogah težko divjo žival, ki stori tolikim šoferjem veliko preglavic, ogromno škode in tudi smrt. No, hvala Bogu je to pot šlo vse srečno. Prijetno utrujen, vendar srečen in vesel je "švedski misijonar" veselo legel k zasluženemu počitku.

Seveda je ta božično-zimska idila na drugo nedeljo v januarju pokazala svoje zobe, saj je od Halmstada, kjer je bila dopoldanska sv. maša in srečanje ter kosilo pri dobri mami Rozaliji ter očetu Francu Lipiču, slovenskega duhovnika spremljal led na cesti. Potrebna je bila izredna previdnost in dobre zavore ABS v glavi g. Zvoneta, saj takšnih zavor na njegovem avtomobilu ni. Spet je morala biti vsa "nebeška policija" na delu in varovati tega vandrovc, da je srečno prispel ne samo v Helsingborg, ampak še isti večer po ledeni cesti nazaj v Göteborg. In kdo ne bi po vsem tem iz vsega srca rekel: Bogu hvala ali pa Gud vi tackar dig!, kakor pravijo Švedci.

Ob vsem tem in še mnogih drugih lepih doživetjih more človek z veseljem ponoviti besede iz Svetega pisma, ki jih je slovenskemu duhovniku podaril g. Janez Zdešar: Zaslužno (dobro) je hvaliti dela dobrega Boga. In kako bi ne pelo srce, ki je bilo deležno toliko lepega?

Vaš Zvone Podvinski

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

FRANCIJA

Velikonočni obredi v Mericourt

Na cvetno nedeljo bo sv. maša ob 10. uri v MERICOURTU

Na veliki četrtek bo sv. maša ob 20. uri v MERICOURTU

Na veliki petek bo liturgija ob 20. uri v Mericourt

Na veliko soboto bo blagoslovitev jedil ob 11. uri v Mericourt

Zvečer ob 20. uri bo sveta maša z obredi velike sobote.

Na veliko noč bo sveta maša ob 10. uri.

Pridite v lepem številu in povabite še svoje prijatelje, ki ne prihajajo redno k sveti maši!

Vsaki dan pred sveto mašo bo priložnost za zakrament sprave.

Program za veliki teden v Parizu

(od 23. do 30. 3. 1997)

Od cvetne do velike noči nas bo z duhovno obnovo v velikonočne skrivnosti vodil g. David Taljat. Program je sledeč:

Cvetna nedelja:

Ob 16.30 srečanje v dvorani slovenskega doma na temo:

"Pot vere je skrivnostna, a obsijana s prihodnjo slavo."

Ob 17. uri slovesna sveta maša. Blagoslov oljčnih vejic!

Veliki četrtek

Ob 20. uri srečanje na temo: "Jaz, ti in Bog med nama!"

Ob 21. uri sveta maša!

Veliki petek:

Ob 20. uri srečanje na temo: "S Kristusom nosim križ in on mojega!"

Nato liturgična molitev velikega petka.

Velika sobota:

19. uri srečanje na temo: "Mala Kristusova čreda - nosilka velikega upanja!" Nato ob 21. uri obredi velike sobote in sv. maša

Vsaki dan možnost za zakrament sprave!

Velika noč:

Sveta maša ob 17. uri!

NEMČIJA

MÜNCHEN - svete maše

- SV. DUH, vsako nedeljo ob 16.30
30. 3. - slovesna velikonočna maša ob 16.30

- KAPELA v župnišču (Liebigstr. 10)
7., 14. in 21. 3. ob 18.00 (petki v postu)
27. 3., veliki četrtek, ob 19.00
28. 3., veliki petek, ob 15.00

29. 3. - vstajenska maša ob 21.00

31. 3., veliki ponedeljek, ob 19.00

4. 4., prvi petek, ob 19.00

- ŠOLA 1. in 8. 3. ter 12. in 19. 4. ob 9.00

15. 3. - generalka za materinski dan na Blumenstraße ob 9.00

MATERINSKI DAN - predstava na Blumenstraße 16. 3. ob 17.30

WALDKRAIBURG - Kristus Kralj, 1. 3. in 15. 3. ob 18.00 ter 5. in 19. 4. ob 19.00

ROSENHEIM - kapucinska cerkev, 9. in 23. 3. ter 13. in 27. 4. ob 11.15

FREILASSING - župnijska cerkev, v marcu odpade, 13. 4. ob 16.00

Spovedovanje v TRAUNREUTU bo v sredo, 26. marca.

STUTTGART: Svete maše marca in aprila:

STUTTGART - Sv. Konrad: 2., 9., 16. in 30. marca (VEL. NOČ), ob 16.30, vel. četrtek, 27. 3., ob 19.00, vel. sobota, 29. 3., ob 22.00 - ter 6., 13. in 20. aprila.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 2. marca in 6. aprila ob 10.00.

SCHW. GMÜND: 9. marca in 13. aprila ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin: 16. marca in 20. aprila ob 8.45.

AALEN: Sv. Avguštin: 16. marca in 20. aprila ob 11.00

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian: SOBOTA, 22. marca, in 26. aprila ob 18.00.

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 23. marca in 27. aprila ob 9.00 Gehrstr.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 23. marca in 26. aprila ob 17. uri!

Weißbach: 8. marec ob 18. uri

Spovedovanje pred vel. nočjo: v soboto, 15. marca, od 15.00 do 17.00 in v nedeljo, 16. marca, od 16.00 do 18.00!

BLAGOSLOV VELIKONOČNIH JEDI: V soboto, 29. marca, Böblingen ob 14.00, Esslingen: ob 16.00, Stuttgart: ob 18.00

Sobotna šola:

Stuttgart: 1. in 15. marca ter 12. in 19. aprila od 15.00 do 17.00.

Böblingen: 2. marca in 6. aprila ob 9. uri.

Srečanja za mlade:

1. in 15. marca ter 5. in 19. aprila od 18.00 do 20.00.

Slovenski dom:

Župnijska pisarna je gotovo odprta: torek in sredo od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00. Sicer po dogovoru oziroma vedno po maši. Tel.: 0711/23 28 91 ali 0171/34 776 35.

Konzularni dnevi:

Sophiestr. 25/II, tel.: 0711/640-10 31/32: 6., 13. in 26. marca ter 10., 17. in 24. aprila od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16.00 ali München: 089/ 543-98-19.

Romanje v Rim:

od 19. do 24. maja, cena 750 DM, za otroke poseben popust!

Lojze Kozar: Materina ruta

Miška je moral zdaj samo previdno vleči. Ko se mu je zdelo, da je železo že dovolj vsaksebi, je tiho poklical Pejpa. Ta je najprej nehal globoko dihati, pri drugem klicu pa se je zdramil.

"Pejp, čisto tiho bodi in pridi k oknu."

Pejpa je kar vrgel s postelje in bi se gotovo kam zaletel, če soba ne bi bila čisto prazna.

"Daj glavo tu skozi. Pomagal ti bom. Samo ne daj nobenega glasu od sebe."

Pejp je pomolil glavo med razmaknjeno železje in je zlezal skozi, Mišku v naročje. Ta pa se je nečesa spomnil:

"Si bil s čim pokrit, ko si spal, Pejp?"

"Imel sem odejo."

"Na čem si pa ležal?"

"Tudi na odeji."

Kapelica v Šentjoštu (foto: J. Modic)

"Zlezi noter, Pejp, in oboje prinesi k oknu. Ampak tiho, da te ne bo nihče slišal."

Pomagal je Pejpu nazaj v ujetništvo. Pejp je potegnil k oknu dve dobri vojaški odeji in Miška ju je potegnil skozi okno, nato pa še Pejpa. Vrgel si je odeji na ramo, Pejpa pa vzel na roke, da se ne bi kje spotaknil v temi.

Šele onstran ceste v zavetju gozdov je postavil Pejpa na tla in ga vodil vso pot do županove hiše. Ob živi meji za hišo je Pejpa pustil in sam stopil na podokno. Potrkal je na steklo s tako močjo, da je zaropotalo po vsej hiši.

Toda v hiši je bila popolna tišina. Nihče se ni zganil niti oglasil. Miška je sunil s pestjo v steklo, da sta se obe šipi, notranja in zunanja razčrknili po sobi.

"Oglesi se, župan, če ne, pridem v sobo, in ne bo ti vseeno!"

"Pejp, čisto tiho bodi in pridi k oknu."

"Kdo pa je? In kaj bi rad?" Županu se je po glasu poznalo, da mu je srce skočilo v hlače.

"Ti dobro veš, kdo je, in veš prav dobro, kaj bi rad. Samo tole: Uredi tako, da me žandarska psa pustita na miru. Danes sta me iskala in mi odvedla dečka."

"Kakšnega dečka?"

"Mojega. Misliš, da sem tak jalovec, kot ti? In to ti rečem, župan, in prisegam pri svoji duši in pri svojem zveličarju: če se mu kaj zgodi ali če še enkrat pošlješ nadme žandarje, ti bom hišo podkuril na desetih mestih naenkrat, da še hlače ne boš utegnil obleči in že se bo vse zrušilo nate. Zdaj gre za vse in niti nebeške niti peklenške sile mi ne bodo preprečile, kaj šele tvoji pasji žandarji, da ne bi tega storil. Prisegam na to še enkrat. Dovolj hudega si mi povzročil, zdaj mi daj mir in jaz bom tebi dal mir. Naj te sodi Bog."

"Nisem jaz poslal žandarjev."

"Nisi jih poslal, ampak tožil si me zaradi tistih ničvrednih bičnjakov, ki sem jih posekal. Vesel bodi, da ti gozda ne zažgem, ti osel stari, ko bi ti ga že stokrat lahko. Pa se mi drevesa smilijo, ne ti."

Torej poslednjič: če pridejo žandarji, ti zapoje petelin in mrtvaški zvon obenem. Zdaj pa premisli in stori, kar se ti zdi pametneje, čeprav si doslej redko kdaj po pameti ravnal."

Poiskal je Pejpa in odšla sta na svoj bodoči dom. Ker tam ni bilo najvarneje, sta prenočila v gosti podrasti, zavita vsak v svojo toplo odejo. Šele sonce ju je zbudilo iz globokega sna.

Stari se je kar naprej krohtal v svojo brado, ko je Pejpa pomolil glavo iz odeje.

"Ta nori, nori svet! Vedno sem trdil, da je svet noro urejen. In res. Ali je treba res takih velikih ovinkov, da pride človek do takele odeje, Pejpa? Ali je res treba takih ovinkov?"

"Potem pa tudi jaz ne grem, stric. Zakaj bi me dali drugam, saj sem vaš. Ali nisem, stric?"

Nenadoma se je Miška zresnil. Dolgo je nekaj tuhtal, potem je položil svojo lopatasto dlan na drobne in ozke dečkove rame.

"Pejpa, moram se pogovoriti s tabo."

"Kaj se morate, stric?"

"Nekaj ti moram povedati. Veš, jaz sem te takrat odpeljal od tete in bi te moral izročiti županu. Morda bi se ti tam, kamor bi te on spravil, bolje godilo kot pri meni. Prebival bi v hiši, jedel iz sklede, imel bi svojo žlico in nekje pod streho tudi svoje ležišče, pa čeprav ne svoje postelje. Nekje bi bil na varnem. Nekje bi bil doma. Pri meni nimaš nič. Spiva kot divja zajca."

"To pa že ne. Zajec nima take odeje, stric."

"Ali pa mnogo boljše, ki jo nosi vedno s seboj. Midva pa nič ne veva, kako dolgo bova tile obdržala. Tudi naju gonijo kakor divjačino in nikoli ne veva, kaj se bo v naslednji uri z nama zgodilo."

Zame je to vseeno. Toda zdaj imam tebe, Pejpa, in bi rad, da bi bilo tebi dobro. Poslušaj me, Pejpa. Če hočeš, pojdiva skupaj k županu, da te spravi h kaki hiši, kjer ti bo dobro. Hočeš, Pejpa?"

"Pa greste tudi vi z mano k tisti hiši?"

"Grem, seveda grem. Moram jim zabičati, da bodo dobri s teboj."

"Ne tako. Mislim, če boste tudi vi ostali z menoj pri tisti hiši?"

"Ne, ostati pa ne bi mogel. Ne bi me hoteli imeti. Jaz nisem več majhen deček. Star kakor sem, bi jim bil samo v nadlego in napoto."

"Potem pa tudi jaz ne grem, stric. Zakaj bi me dali drugam, saj sem vaš. Ali nisem, stric?"

"Moj si, Pejpa, seveda si moj. In če bi rad ostal pri meni, ostani. Zgradila si bova hišo, naredila posteljo. Imela bova mizo, vse kakor je treba, ti moj mali Pejpa! Kaj bi pa tudi počel brez tebe! Umril bi od dolgega časa."

Zgrabil je Pejpa in ga metal visoko v zrak, ga lovil na svoje roke, se smejal in jokal obenem, dokler se ni ves upehal.

"Zdaj morava biti bolj previdna, Pejpa. Eden bo gradil bajto, drugi pa stražil. Ker graditi ne moreš, boš stražil. V dremavici sem že izbral smreko, s katere se vidi po vseh pobočjih naokrog. Splezal boš nanjo prav do vrha in v vejevju skrit boš opazoval, če kdo prihaja."

Na križ si šel Gospod ... (foto: Z. Podvinski)

"Prej ste pa rekli, da bom stražil."

"Saj boš. Če boš zagledal žandarja ali drugega sumljivega človeka, boš zažvižgal."

"Saj ne znam žvižgati, stric."

"Saj res. Pa oponašaj ptička ali čuka, to najbolje znaš."

"Čuk pa podnevi ne poje."

"Bo pa zdaj pel."

"Kaj pa je to: sumljivega človeka?"

"To je težko reči. Navsezadnje je vsak človek sumljiv."

"Vi tudi, stric?"

"Mislim, da tudi, sicer me ne bi iskali žandarji."

"Tudi mene so iskali. Potem sem pa tudi jaz sumljiv."

"Si, si, moj dečko. Reveži so vedno sumljivi."

13

Oto se je pravkar pripravljal, da odere starega lisjaka, ki ga je zjutraj ustrelil v KotĚh. Gledal je v njegove steklene oči, pa ni bil čisto prepričan, da mu ne bo žival zdaj zdaj z enim očesom pomežiknila in se izdala, da je še življenje v njej. Zdelo se mu je, da ga je lisjak prevaral, ko je tako naglo poginil, on pa bi rad opazoval, kako se življenje v mukah poslavlja.

"Si ga dobil na muho, kaj? Ali pa ti ga je kdo privezal?" je rekel župan namesto pozdrava.

Logar se je naglo obrnil, kajti vedno mu je bilo nelagodno in zoprno, če se mu je kdo kar tako približal, ne da bi ga že od daleč opazil. Čutil se je zaloteneega, kakor da je

(Berlin) Dobro razpoloženi ansambel Meh med Slovenci na pustovanju

oni odkril njegove misli. Tudi županova obrabljena domislica mu ni bila všeč, zato ni nič odgovoril.

"To pa je star lisjak. Kje neki si naletel nanj? Pa ne, da bi to prišel na prag spraševati, kje gnezdiyo tvoje pernatke? Sicer pa ni videti nobene. Razparaj lisjaka, morda najdeš katero v njegovem trebuhu."

"Nimam jih. Kaj bi z njimi? Kaj pa je tebe prineslo tod naokrog?"

Županu se je zdelo, da sprejem ni preveč vljuden, vprašanja pa kar žaljivo, zato se mu je izognil.

"Zdi se mi, da na tvoji hiši streha pušča. Pogledaj, kakšni jarki so po stenah."

"Ne vem, če je to taka velika sreča."

"Pušča, pa kaj zato!"

"To ni dobro. Ostrešje je gotovo že nagnito. Lepega dne se ti bo podrla na glavo."

"Bom že toliko pameten, da se bom prej izselil."

"Za hišo pa je le škoda. Veš, ljudje pridejo in odidejo, se rodijo in umirajo, hiša pa ostane. In če jo varuješ in popravljaš, preživi mnogo rodov."

"Je tebi to tako zelo važno, da tvoja hiša preživi tvoj rod? Meni ni. Najprej nimam rodu, če se lahko tako reče, potem pa hiša ni moja."

"Prvemu lahko odpomoreš, drugemu bolj težko, vsaj še zdaj. Oženi se, pa boš imel rod. In dom ti bo naenkrat lepši, prijaznejši. Ti pa pozabljaj, da ti teko leta. Fant moj, nisi več tako mlad, da bi lahko še čakal. Kar na prag se usedem, utrujen sem."

Otonu je bil pogovor o ženitvi prijeten in zoprno obenem.

"Lahko je reči, oženi se, toda kje najti katero, ki bi hotela priti semkaj?"

"Zdaj res ni kaj preveč prijazno. Toda za nevesto se kljub temu ne boj. Če hočeš, jo boš našel. Če bo tako šlo naprej, bodo kmalu tri ženske na enega moškega. Kdo ve, koliko se jih bo vrnilo z vojske. In kakšni. Breznogi in brezroki niso kaj prida za kmetijo. Ti pa si cel. In močan. Tudi po moji zaslugi, če tega morda še ne veš. Moral bi te prijaviti, pa te nisem prijavil, ko te sami niso vzeli v spispek. Morda te grof štiti, kaj vem, kako je."

"Zakaj pa me nisi? Morda bi bilo bolje tako."

"Ne marnjaj! Bolje, praviš, namesto, da bi dal za liter dobre pijače in rekel: Hvala, da imam še glavo na vratu."

"Ne vem, če je to taka velika sreča."

"Danes si slabe volje. Nič ni s tabo. O ženitvi prihodnjij pri kartah. Tam taki pogovori bolje tečejo."

"Kaj bi pa potemtaka rad?"

"Nikar ves čas ne vleci iz mene, čemu sem prišel. Bom že sam povedal. Navsezadnje bi moral biti vesel, da se lahko s kom pogovoriš."

"In kakšno pametno slišiš."

"Bil sem na Seniku, Oto."

"No, in kaj? Tam si tolikokrat, da te še smrt ne bo drugod iskala. Če le imajo babe še kaj pijače."

"Vidiš, pa prav pri njih nisem bil."

"Kaj ne poveš? Pa ne, da si začel delati pokoro? Čas bi že bil."

"Nisem začel delati pokore. Tudi čas še ni. Bil sem pri orožnikih zaradi Miška."

"Rajši ga meni priporoči. Imam še stare račune z njim. Dela mi več škode kot vse okoliške vasi skupaj. Toda nikoli ga ne morem zalotiti, čeprav mi divjačino pred nosom pobira. Bolj je zvit od tegale. Toda srečala se bova in tedaj narediva obračun za vse."

"Veš, on nekaj ve o Andražu."

"Kaj ve?" je naglo vprašal logar in prebledel.

"Nekaj ve, o tem sem prepričan. Zadnjič sva se hudo sporekla in mi je začel groziti. Nič določenega ni povedal, toda iz vsega sem sprevidel, da nekaj ve."

"Misliš, da bi doslej molčal, če bi zares kaj vedel?"

"Miška nikoli ne pogruntaš do dna. Stori prav tisto in prav takrat, ko se najmanj nadejaš. Če zdaj molči, ima svoje razloge za to. Gotovo pa ne bo vedno molčal."

"To pa ni dobra vest."

"Ni, seveda ni. Gëza pravi takole: tisto noč smo do treh zjutraj kartali pri meni."

"Dobro, dobro. Samo kaj bo, če bodo o tem vprašali tvojo ženo. Spomnila se bo, da ne samo nas ni bilo tam, ampak še ti nisi bil doma."

"Če se bo spomnila, bo to tudi povedala, pa čeprav me bodo takoj obesili. Ali pa prav zato. Jaz pa sem bil tisto noč doma, da veš."

"Bil si z nami. Nikar se zdaj, ko si z nami v isti kaši, ne izmotavaj."

"Bil sem, toda ko sta vidva odšla, sem odšel tudi jaz. Nisem mogel ostati in misliti na to, kaj se nekje v gozdu dogaja."

"Nisi mogel misliti na to? Si preobčutljiv, prenežen. Prej pa si lahko znova in znova napletal to stvar in ves načrt do podrobnosti izdelal."

"Bile so le besede in še bolj za šalo kakor zares."

"Ne izvlečeš se. Vsi trije, kaj govorim neumnosti, vseh pet nas je v to zapletenih in bomo v isti vreči ali pa vsi prosti."

"Tebi je težko kaj dopovedati. Nekaj drugega je o nečem govoriti in nekaj drugega nekaj storiti."

"Misel hodi pred dejanjem, zato med tem ni razlike. Sicer pa mi je kaj malo mar, čeprav se vse izve. Gëza bo visel, to drži."

"Bil si z nami. Nikar se zdaj, ko si z nami v isti kaši, ne izmotavaj."

"Pa ti?"

"Meni se bo utrgala vrv. Nisem nor, da bi se dal prijeti. Kaj pa je to življenje vredno? Kot garjev pes sem za ljuidi. Vsako dekle se obrne proč, če jo srečam. Kmetje bi

(Berlin) Družina Galič z g. Pečovnikom ob jaslicah

me utopili v žlici vode. Tu živim v tem umazanem brlogu kot izobčenec in ni roke, ki bi kdaj pometla pred pragom, ki bi pristavila lonec k ognju. Ko me kdo sreča, mi gleda preko glave, kakor da sem dim ali nič. Otroci se me izogibajo, kakor da sem popadljiv volk, je to kaj vredno?"

"To je zapletena reč. Nekje nekaj gotovo ni prav. Samo ne vem, kaj. Morda si s kmeti prestrog. Že prav, da tu in tam koga kaznuješ, toda ni treba ljudi za vsako malenkost preganjati z žandarji. V vsaki stvari je srednja pot najboljša. Za enega zajca, ki ga je kakšna ženska našla napol crknjenega in ga dala v lonec otrokom za majhen priboljšek, ženeš tako reč, kakor da bi ti vso divjačino poklali. Navsezadnje pa bi kmetje tudi imeli nekaj pravice do divjačine, saj se je tudi po njihovem polju pasla in jim delala škodo."

Mikloš je pušnil dim in molčal.

"Postav ne delam jaz. Jaz se jih samo držim in ti menda nisi drugačnega mnenja, čeprav to ne bi bilo čudno, saj si kmet in kmetje imajo vedno svojo pamet."

"Hvala Bogu, svojo! Malo boljše kot drugi, tudi boljše kot logarji. Zdaj pa moram iti. Ti pa ne pozabi, kako smo se dogovorili!"

Miška je svojo bajto končno dogradil. Ni bila tako lepa kakor prva, ki jo je zgradil v času svoje velike in lepe ljubezni do Lizike, bila pa je mnogo ličnejša od tiste, ki mu je pred kratkim pogorela. Saj je zdaj imel Pejpa, za katerega se je bilo vredno nekoliko potruditi.

Bila bi še lepša, ko Miška ne bi bil zadnje čase tako zelo nestrpen. Zaradi nekega čudnega nemira v sebi bi rad naredil vse naenkrat, kakor da nima več mnogo časa. Če se mu je kje kaj zataknilo, je bil razdražen in je rohnel kot star medved. Samo do Pejpa je bil tudi v najhujšem delu in garanju začuda nežen in se mu je znal tudi med nerganjem nasmehiniti.

Do ljudi je bil nasilen, kadar je česa potreboval. Oponašali so mu, da bi lahko bil vljudnejši, kadar kaj prosil. On pa je kar treščil pred človeka z zahtevo:

"Šop slame mi boš dal. Bajto moram pokriti. Pa naj ne bo premajhen, da mi ne bo treba vse vasi obleteti."

"Kdor z malim ni zadovoljen, velikega ni vreden," je rekel Kozarin Mikloš in si je bukovo listje tlačil v pipo.

"Pridigaj in prilike pripoveduj sebi, ti stari skopuh, meni pa rajši daj slame. Pa ne premalo, sem rekel."

"Ne bodi tako nagel. Najprej sam dobro veš, da letos slame skoraj ni. Toča jo je tako sklestila in sesekala, da smo s koso mahali bolj po strnišču kakor po žitnem polju. Vse je šlo po zlu. Ne vem, kako bomo živeli."

"Vse je šlo po zlu, joj, vse je šlo po zlu! Kar razjoči se, revež! Krompir ti je ostal, čeprav bo nekoliko drobnejši, koruza se je kar dobro opomogla, imel boš dovolj fižola, repe, ajde, prosa. Ti pa jadikuješ kot kakšna sova. Meni je šlo vse po zlu, meni, pa ne tožim in se ne bojim, da bi od lakote umrl."

"Dokler bomo imeli mi, boš imel tudi ti. Saj si znaš pomagati."

"Znam, zato pa mi daj šop slame. Pa ne letošnje. Ta je zanič. Za hišo sem videl sedem lanskich kritinj, eno mi lahko daš, če ne dveh."

Mikloš je pušnil dim in molčal.

"Čakaš, da bi te na kolenih prosil? Nikoli nisem rad poklekal. Še v cerkvi ne. Pa tudi niso taki časi. Ne slišiš, koliko bije ura?"

"Kaj bi slišal. Morda slišiš ti, pa mi povej, koliko bije."

"Vsakemu bije svoje. Takim bogatim lakomnikom, kot si ti, bije dvanajest."

"Kar naenkrat dvanajest, praviš. In kaj naj to pomeni?"

"Si preneumen, da bi razumel. Bogati ljudje so povečini prav neumni. Pamet se jim je izbrusila samo v tem, kako je treba spravljati skupaj. V drugih stvareh so pa kakor otroci, da ne rečem kaj hujšega."

se nadaljuje

(Dunaj) Na Miklavževo nedeljo pri sveti maši molimo Oče naš

ADERGAS

Vas Adergas, ki leži v občini Cerklje na Gorenjskem, se ponša za znamenitim velesovskim samostanom iz leta 1238, ustanovili so ga vitezi v gradu Kamen, ter znamenito romarsko cerkvijo. Cerkev in samostan v Adergasu pa sta sama po sebi bisera z urejeno okolico, zato se ni čuditi, da je po oceni Gorenjske turistične zveze Adergas uvrščen med najlepše in najbolj urejene kraje na Gorenjskem. V skupini izletniških krajev je Adergas osvojil drugo mesto, takoj za Dovjem (Mojstrano). K temu priznanju je veliko pripomogla tudi ureditev okolice osrednjega prostora pred cerkvijo, ki je bila vključena v projekt CRPOV.

Obstajata dve zamisli, katere dejavnosti naj bi v samostanu oživele. Že v času šolskega ministra dr. Venclja se je rodila zamisel, da bi bila v samostanu gospodinjska šola, kakršno poznamo pri sosedih Avstrijcih.

Ideji o šoli se še niso povsem odpovedali; vodile naj bi jo redovnice in bi poleg pouka vsebovala tudi celovito vzgojo.

Z domom za starejše ljudi pa bi prisluhnili potrebam ljudi, ki v teh domovih na stara leta čedalje težje najdejo prostor.

BOHINJSKA BISTRICA

Kranjskogorski občinski svet je sprejel odlok, s katerim so davek na premoženje povečali za trikrat, bohinjski pa bo odločal o predlogu odloka za petkratno povečanje davka od premoženja za stalne prebivalce ter za lastnike počitniških stanovanj. Občina naj bi s tem davkom za preteklo leto pobrala nekaj več kot 2,1 milijona tolarjev. Za občino je to malo, glede na to, da ima zelo veliko počitniških objektov. S petkratnim povečanjem bi tovrstni prihodek občine znašal približno devet milijonov tolarjev. Tako kot Kranjskogorci tudi Bohinjci nameravajo uporabiti določilo zakona o financiranju občin, po katerem občina lahko predpiše do petkrat višji davek od premoženja, kot je določen z zakonom. Po zakonu o davkih občanom ni treba plačevati davka od premoženja za stanovanjsko površino, ki ne presega 160 kvadratnih metrov, priznava pa tudi nekatere oprostitve.

CERKNO

Petrol naj bi do junija v tem kraju postavil nov bencinski servis, zdajšnjega, ki domuje skoraj na dvorišču Tovarne elektrotehničnih aparatov, pa bodo zaprli. Na njem trenutno prodajajo samo še dve vrsti goriv - plinsko olje in neosvinčeni bencin. Ministrstvo za okolje in prostor je namreč Petrolu izdalo odločbo, s katero je zaradi

poškodovanega rezervoarja prepovedano točenje bencina super. Novi bencinski servis ne bo večji od sedanjega, to pa bo poleg prenove tistega v Vojkovi ulici v Novi Gorici hkrati tudi edina večja letošnja Petrolova naložba na tem koncu, kjer prodajo okrog 15 odstotkov vseh vrst proizvodov iz surove nafte v Sloveniji.

CERKVENJAK

Krajevna skupnost Cerkenjak v Slovenskih goricah je pred dnevi objavila javni natečaj za izdelavo osnutka krajevnega grba in zastave. Simbola kraja morata vsebovati krajevne značilnosti in posebnosti tega dela slovensko-goriške pokrajine, izdelana pa morata biti tako, da bo z njima izražena in prepoznavna identiteta kraja in celotne krajevne skupnosti Cerkenjak. Ob tem je zanimivo, da so se v tem delu Slovenskih goric po vaseh ohranili številni šaljivi grbi, ki so jih ljudje uporabljali ob posebnih slovesnostih. Njihov nastanek še ni raziskan, ljudje pa so jih povzeli kot znak različnosti in posebnosti vasi. Tako so šaljivi grbi tudi bogat del kulturne preteklosti in del ljudskega izročila iz okolice Cerkenjaka. Današnje krajevno središče je imelo za grb klobuk s peresom, v Andrencih so imeli usnjeni pas, v Brengovi krlje iz Čremse, v Čagoni prazno vrečo, v Smolincih lestev, v Župetincih rep in v Cogetincih cekarje.

CERKNICA

Vse kaže, da bo kulturni dom v središču Cerknice prihodnje leto ob 70-letnici po nekajletnem mrtvilu spet sprejel prve obiskovalce. Občina je namreč ta kulturni hram, ki je že vrsto let propadal, oddala v najem cerkniškemu podjetju Sunmix.

Kulturni dom je bil zgrajen v letu 1928, zadnjih obnovenih in ureditvenih del pa je bil deležen že pred 50 leti. Torej ni čudno, da je streha puščala in načela pod v dvorani, da dotrajane električne napeljave, opreme in krepko načetega pročelja, ki občinskemu središču prav

gotovo ni bilo v ponos, niti ne omenjamo. Kulturni dom, ki tega imena že lep čas sploh ni zaslužil, je sameval kar deset let, vmes so mrtvilo v njem za krajše obdobje prekinile samo otroške kinopredstave.

Za obsežno obnovo v občinskem proračunu ni bilo denarja. Zato se je kot edina rešitev izkazala oddaja kulturnega doma v brezplačen najem za dobo 30 let cerkniškemu podjetju Sunmix. Občina bo prispevala denar za obnovo strehe, najemnik pa bo med drugim poskrbel za novo opremo, ozvočenje, toplotno izolacijo in električno napeljavo, zadnja pa bosta na vrsti obnova pročelja in ureditev okolice.

IVANČNA GORICA

Štiri ivanške krajevne skupnosti (Šentvid pri Stični, Dob, Temenica in Sobračce) so se odločile za sofinanciranje telefonskega omrežja na svojem območju. Poleg naročniškega prispevka nameravajo občani sofinancirati Telekom kar z 68 milijoni tolarjev. Ker pa je ta znesek predvsem za socialno ogrožene družine in posameznike prehudo breme, so vodstva krajevnih skupnosti prosila občino za 13,6 milijona tolarjev denarne pomoči, kar znaša 20 odstotkov celotne naložbe. Čeprav je telefonija na območju ivanške občine še zelo nerazvita (telefonsko zvezo s svetom ima samo 11 od 100 prebivalcev), pa je bolj malo verjetno, da bi denar za sofinanciranje Telekoma lahko vzeli iz občinskega proračuna.

LAŠKO

Pri laški ZKO že 14 let plodno deluje odbor za obujanje, ohranjanje in prikazovanje starih ljudskih šeg in delovnih opravil. Vodstvo odbora s pomočjo prizadevnih sodelavcev nenehno širi in bogati dejavnost, ki je Laščani in drugi občani že skoraj ne bi mogli pogrešati. Ob prvotnem vključevanju odbora v organizacijo in pripravo vsakoletne in že tradicionalne turistične manifestacije Pivo in cvetje je odbor obogatil svojo dejavnost še s podeljevanjem Zlatega možnarja, obujanjem martinovanja, prikazi življenja starih kmečkih družin v posameznih od središča občine odmaknjenih območjih, predvsem pa na Kozjanskem.

LJUBLJANA

Predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. France Bernik in notranji minister Andrej Šter sta prejela papeško odlikovanje reda sv. Gregorija Velikega. Na slovesnosti med zasedanjem Slovenske škofovske konference sta jima ga izročila apostolski nuncij v Sloveniji Edmond Farhat in dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in

slovenski metropolit. Minister Šter, ki je predsedoval državnemu odboru za pripravo papeževga obiska v Sloveniji, je visoko odličje prejel "za dobro organizirano pripravo in potek obiska", dr. Bernik pa "za osebne zasluge in zasluge akademije za papežovo srečanje s slovenskimi znanstveniki in umetniki v mariborski stolnici".

LJUBLJANA

Menjalnice v Sloveniji so lani po podatkih Banke Slovenije odkupile za 3 milijarde 954 milijonov DEM deviz, prodale pa za 3 milijarde 805 milijonov DEM deviz. Odkup deviz je bil za 149 milijonov DEM večji od prodaje. Prodaja in odkup deviz sta bila večja v pogodbenih menjalnicah kot na menjalnih mestih v bankah. Pogodbene menjalnice so lani opravile za skoraj 66 odstotkov celotnega odkupa deviz ter nekoliko manj kot 63 odstotkov prodaje deviz. V Sloveniji je 577 pogodbenih menjalnic, največ pa jih je v Ljubljani, kjer je bilo konec lanskega decembra 331 menjalnih mest.

MARIBOR

Krekovi banki, ki je lani poslovala še bolje, kot so načrtovali, je Svet banke Slovenije tik pred iztekom leta izdal dovoljenje za opravljanje vseh bančnih poslov doma in v tujini. Čeprav Krekova banka lani torej še ni imela dovoljenja za samostojno opravljanje bančnih poslov v tujini, je njen obseg plačilnega prometa v tujini znašal že 100 milijonov mark, po pridobitvi omenjenega dovoljenja pa seveda pričakuje še povečanje teh poslov in približevanje

Bogkova srajčka ali podlesna veternica

čilu, da bi se v prihodnjih treh ali štirih letih bilančna vsota povečala na 60 milijonov tolarjev, ustanova pa uvrstiti med prvo tretjino slovenskih bank.

Lani je Krekova banka povečala svojo bilančno vsoto za 40 odstotkov, saj je znašala več kot 31 milijard tolarjev, v povprečju pa je naraščala mesečno za 800 milijonov tolarjev. Donosnost kapitala je presegla 12 odstotkov. V Krekovi banki se ponašajo tudi s produktivnostjo, za pol večjo, kot je povprečje slovenskih bank, saj znaša bilančna vsota na zaposlenega 220 milijonov tolarjev.

MURSKA SOBOTA

Člani uspešnega pomurskega sadjarskega društva, ki je v šestih letih delovanja veliko prispevalo k ponovnemu razvoju sadjarstva v regiji, predvsem na Goričkem, so opozorili na majhno možnost prodaje domačega svežega in posušenega sadja ter izdelkov (žganja, sadnega vina in sokov itd.) v domači regiji, predvsem na največjem soboškem trgu. Zato bodo sadjarski poslovni skupnosti predlagali, naj se s posameznimi občinami v okviru predpisov dogovori za način javne prodaje (na tržnicah) domačega sadja in izdelkov iz sadja. Društvo, ki ima več kot 350 članov, bo letos izdalo tudi katalog sadik v sadnem vrtu v Otovcih na Goričkem.

SLOVENSKE KONJICE

KS Bezina s 640 prebivalci spada med večje v konjiški občini. To območje je znano predvsem po sončnih gričih in marljivih krajanih, ki so z lastnim delom in prispevki

Kip sv. Jožefa z Jezusom na Plečnikovem oltarju

zelo veliko pomagali k posodobitvi kraja. Postavili so celotno elektroomežje, napeljali telefon, postavili dom krajanov in napeljali vodovodno omrežje, kar je bilo zaradi zahtevnega terena kar težaško delo. Lani so uvedli avtobusni prevoz otrok v šolo, krajanje so pomagali tudi pri gradnji pločnikov in kanalizacije v Spodnji Bezini ter sanaciji plazu v Gabrovniku.

Letos nameravajo obnoviti cesto od Oplotniške ceste do Gabrovnika, v Spodnji Bezini dokončati pločnik in začeti graditi avtobusno postajo, radi bi odkupili tudi zemljišče za igrišče in prenovili dom krajanov. Vse to pa bodo poravnali tudi z denarjem iz samoprispevka, ki so ga izglasovali pred kratkim. Njihova največja znamenitost je cerkev svete Barbare, ki pa ne spada v njihovo krajevno skupnost, saj leži ravno ob meji s sosednjo oplotniško KS in spada v Malahorno. Vendar imajo v Bezini Barbaro nekako "za svojo" in jo vključujejo v svoj turistični program.

ADRIA

Slovenski letalski prevoznik Adria Airways je v letu 1996 na skupaj 10.236 rednih in čarterskih poletih prepeljal 594.150 potnikov. Od tega sta dve tretjini potnikov leteli na rednih, preostali pa na čarterskih progah. Kot ugotavljajo v Adrii, se je število prepeljanih potnikov v primerjavi z letom 1995 povečalo za devet odstotkov. Izkoriščenost kabine je bila lani s 54 odstotki na ravni izpred leta dni. Adria Airways je leta 1996 prepeljala 3785 ton tovora, kar je za dva odstotka manj kot leta 1995. Samo decembra lani pa je slovenski letalski prevoznik na 677 poletih prepeljal 35.000 potnikov in 353 ton tovora.

VINOGRADI

- Slovenija ima na voljo nad 33.000 ha vinogradniških površin, na katerih je zdaj 21.673 ha vinogradov. Letni pridelek znaša od 100 do 140 milijonov kilogramov grozdja, odvisno od letine, pridelek vina pa 70 do 110 milijonov litrov. Ob dobri letini ga pridelamo skoraj toliko, kot ga popijemo, sicer manj. Državljan Slovenije popije od 45 do 50 l vina na leto.

- Naši vinogradi so v povprečju stari, pridelek premajhen in predrag. Nujna je obnova vsaj po 1.000 ha na leto, bolje pa več.

- Svetovna pridelava vina upada, to velja zlasti za namizna vina. Delež porabe najboljših vin se kljub višji ceni povečuje in v tem je tudi priložnost Slovenije, ki sicer nima velikih vinogradniških površin, ima pa odlične in raznolike lege zanje. Vredno jih je izkoristiti!

STAVČNI ČLENI

1. PO SVOJI ZAMISLI ODGOVARJAJ NA

NASLEDNJA VPRAŠANJA:

Kdo je bil izbran za tekmovanje? Kaj imaš rad? Koga si pozdravil? Komu neseš darilo? Od kod si prišel? Kam greš? Kdaj boš prišel domov? Koliko časa bo trajal sestanek? Zakaj si slabe volje? Kako rišeš? Kdo je razbil vazo? Kaj boš delal popoldne? Koga si srečal? Komu nisi hotel pomagati? Od kod se je vzela ta ciganka? Kam greste na počitnice? Zakaj nisi napisal domače naloge? Kako je bilo v gledališču?

2. NASLEDNJE POVEDI

SPREMENI V VPRAŠALNE TAKO, DA SE VPRAŠAŠ PO LEŽEČE TISKANIH

BESEDAH:

Helena bere *zanimiv roman*. Vaza se je razbila. Otroci se veselijo *svetega Miklavža*. *Novemu računalniku* so se vsi čudili. Piši z *večjimi črkami*. Slika bom pobarval z *vodenimi barvicami*. Že ob šestih sem se zbudil *zaradi hrupa na cesti*. To je *joškova* torbica. Največji kos potice je dobil *brat*. Ptuj leži na *levem bregu Drave*. Iz *gozda* je odmevala gozdarjeva sekira. Mati in oče sta se *prepirala zaradi otrok*.

3. POIŠČI OSEBKOM

USTREZNE POVEDKE:

veter	rjavi
avto	piha
učitelji	regljajo
sonce	brni
reka	piska
vlak	cvrči
žabe	razlagajo
vrtnica	krade
lisica	cvete
motor	sije

čebela
lastovka

šumi
brenči

4. DOPOLNI MANJKAJOČE POVEDKE:

Deček ... - Deklica - Vsi - Mačka ... - Vrtnica ... - Jabolko ... - Ura ... - Ključ ... - Pralni stroj ... - Peter in Jure ... - Naše nogometno moštvo ...

5. VPRAŠAJ SE PO OSEBKIH:

Otroci se igrajo. Brala sta Tomaž in Majda. Mami se je deklica smilila. Hrast je ozelenel. Šolska torba pripoveduje. Kača je švignila čez cesto. Ta ključ ne odklepa vhodnih vrat. Na tleh leži majhna rdeča knjiga. Laž ima kratke noge. Sila kola lomi. Sosedov Tone je padel s strehe. Nesrečo so videli vsi svatje. Na klopi pred hišo so se otroci pogovarjali o včerajšnji tekmi. Televizor jima ni delal.

6. IZPIŠI POVEDI S

POVEDKOVIMI DOLOČILI:

Marica je šivala. Marica je šivilja. Oče je petnajst let šofer. Seveda je šofiral oče. Deklica je žalostna. Katka ima brata. Orodje imam nabrušeno. Sošolci imajo Aljaža za pametnega. Marjanino mnenje štejem za pomembno. Smem odpreti okno? Ta slika mi ni všeč. Zvečer si moram zložiti prtljago. Morali bomo začeti misliti na vrnitev.

7. IZPIŠI NAJPREJ POVEDEK,

NATO ŠE POVEDKOVO DOLOČILO, ČE GA POVEDEK IMA:

Branko je ves rdeč in zasopel. Prileteli so tudi vrabci. Sin je podoben mami, hči pa očetu. Zdenka ima bogato knjižnico. Svinčnik imam ošiljen. Ženica je postala pred izložbo. Fant bo postal orodjar. Bukovec velja za bogatega. Tu ne smete voziti. Pohitete morate,

če hočete ujeti vlak. Vzgajati je težko. Lagati ni lepo.

8. ZAČETIM STAVKOM POIŠČI USTREZNE

PREDMETE:

Andrej je ujel	flavto.
Gost je naročil	prednjo gumo.
Moj brat igra	opici sladkorčke
Šivilja je naredila	konja
Marko je osedlal	časopis.
Otroci so dajali	motorista.
Bruno je zamenjal	ščuko.
Policist je ustavil	kavo.
Zora bere	lep ovratnik.

9. DOPOLNI MANJKAJOČE

PREDMETE:

Tanja je zgubila ... - Danes zjutraj sem srečal ... - Pusti ... pri miru. Nova obleka ... ugaja. Čestital sem ... za rojstni dan. Minka se je narahlo dotaknila ... - Teta se je bala ... - Pridnesi ... - Poglej ... - Napiši ... - Povej ... - Pokaži ...

REŠITVE:

1. ODGOVORI NA VPRAŠANJA: Za tekmovanje so izbrala Najboljšega učenca z osnovne šole. Rad imam pomlad. Pozdravil sem sošolca. Darilo nesem ostareli teti, ki danes goduje. Prišel sem iz Italije. Grem v planine. Vrnem se čez pol ure. Sestanek bo trajal približno dve uri. Zaradi voznikov na cesti sem slabe volje. Rišem miže. Vazo je razbil kamen. Popoldne bom pisal domačo nalogo in se učil. Srečal sem cigana. Nobenemu nisem hotel pomagati. Prišla je iz Prekmurja. Kot vedno; na morje. Naloge nisem napisal, ker me je bolel prst na levi nogi. V Gledališču je bilo ganljivo.

2. VPRAŠALNE POVEDI: Kaj Helena bere? Kaj se je razbilo? Koga se

otroci veselijo? Čemu so se vsi čudili? S kakšnimi črkami naj pišem? S čim boš pobarval sliko. Zaradi česa si se zbudil že ob šestih zjutraj? Čigava je ta torbica? Kdo je dobil največji kos potice? Na katerem bregu Drave leži Ptuj? Od kod je odmevala gozdarjeva sekira? Zaradi koga sta se prepirala mati in oče?

3. USTREZNI POVEDKI: Veter piha. Avto rjavi. Učitelji razlagajo. Sonce sije. Reka šumi. Vlak piska. Žabe regljajo. Vrtnica cvete. Lisica krade. Motor brni. Čebela brenči. Lastovka cvrči.

4. MANJKAJOČI POVEDKI: Deček igra nogomet. Deklica plete kito. Vsi se smejiijo. Mačka na soncu prede. Vrtnica je povabila svoj cvet. Jabolko ne pade daleč od drevesa. Ura bo vsak čas odbila dvanajst. Ključ se je v vratih zataknil. Pralni stroj je velik onasnaževala okolja. Peter in Jure sta najboljša prijatelja. Naše nogometno moštvo se bo jutri pomerilo z vrstniki iz Nemčije.

5. VPRAŠANJA PO OSEBKIH: Kdo se igra? Kdo je bral? Kdo se je mami smilil? Kaj je ozelenelo? Kdo ali Kaj pripoveduje? Kaj je švignilo čez cesto? Kaj ne odklepa vhodnih vrat? Kaj leži na tleh? Kdo ali kaj ima kratke noge? Kaj lomi kola? Kdo je padel s strehe? Kdo vse je videl nesrečo? Kdo se je na klopi pred hišo pogovarjal o včerajšnji tekmi? Kaj jima ni delalo?

6. POVEDI S POVEDKOVIMI DOLOČILI: Marica je ŠIVALA. Marica je šivilja. Oče je petnajst let šofer. Seveda je ŠOFIRAL oče. Deklica je ŽALOSTNA. Katka ima brata. Orodje imam NABRUŠENO. Sošolci imajo Aljaža ZA PAMETNEGA. Marjani mnenje štejem ZA POMEMBNO.

Smem ODPRETI okno? Ta slika mi ni VŠEČ. Zvečer si moram ZLOŽITI prtijago. Morali bomo ZAČETI MISLITI na vrnitev.

7. POVEDEK IN POVEDKOVO DOLOČILO: Branko je ves rdeč in zasopel (JE RDEČ IN ZASOPEL). Prileteli so tudi vrabci (PRILETELI SO). Sin je podoben mami (JE PODOBEN), hči pa očetu. Zdenka ima bogato knjižnico (IMA). Svinčnik imam ošiljen (IMAM OŠILJEN). Ženica je postala pred izložbo (JE POSTALA). Fant bo postal orodjar (BO POSTAL). Bukovec velja za bogatega (VELJA ZA BOGATEGA). Tu ne smete voziti (NE SMETE VOZITI). Pohiteti morate (POHITETI MORATE), če hočete ujeti vlak (HOČETE UJETI). Vzgajati je težko (VZGAJATI JE TEŽKO). Lagati ni lepo (LAGATI NI LEPO).

8. USTREZNI PREDMETI: Andrej je ujel ščuko. Gast je naročil kavo. Moj brat igra flavto. Šivilja je naredili lep ovratnik. Marko je osedlal konja. Otroci so dajali opici sladkorčke. Bruno je zamenjal prednjo gumo. Policist je ustavil motorista. Zora bere časopis.

9. MANJKAJOČI PREDMETI: Tanja je zgubila dragocen zaročni prstan. - Danes zjutraj sem srečal sosedovega hlapca Pejpa. - Pusti sadno torto pri miru. Nova obleka nevesti ugaja. Čestital sem svojemu očetu za rojstni dan. Minka se je narahlo dotaknila živordeče vrtnice. - Teta se je bala našemljenih gostov. - Prinesi največjo pleteno košaro. - Poglej valujoče žito v vetru. - Napiši petnajst podrednih stavkov - Povej Gregorčičevo pesem V pepelnični noči. - Pokaži vseh dvanajst slik.

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO

IZNAD, IZPOD, IZPRED, IZZA - NAD, POD, PRED, ZA

Ti predlogi nam pomagajo natančneje izražati krajevna sorazmerja in jih moramo natančno razločevati.

Tiste, ki so sestavljeni z "iz-", uporabljamo tedaj, ko je nekaj bilo nad, pod, pred, za čim drugim in se začne gibati ali spreminjati položaj. Včasih niti ne gre za začetek, temveč za trajajoče stanje.

Preprosti "nad, pod, pred in za" pa se rabijo, ko govorimo o mirovanju ali o gibanju, ki ni vezano na prejšnji položaj. Bolje od razlage lahko to pokažejo zgledi:

Snel je jarem iznad vrat. Studenec izvira izpod skale. Klobaso mu je vzel izpred nosa. Sonce sveti izza oblakov.

Nad mizo visi svetilka. Mesto leži pod hribom. Držal si je robec pred usti. Luna se že skriva za goro.

Občutek za pravilno rabo teh predlogov se je zelo izgubil. Najpogosteje se napačno rabi predlog izza, zlasti v športnih poročilih: "Žoga je padla izza gola" namesto "za gol". "To je obarvana površina, izza katero ni ničesar" namesto "za katero". "... ko smo jo izpred Name zaskočili z vprašanjem" - namesto "pred Name". "Vrednost marke se je znižala izpod gornje meje" - namesto "pod gornjo mejo". "Žoga je končala visoko iznad gola" - namesto "nad golom". "Le 46 delavcev dobiva osebni dohodek iznad te vsote" - namesto "nad to vsoto".

Rešitev križanke NL 1/97

1	K	2	O	3	R	4	A	5	Ž	6	A	7	D	8	Z	
9	A	S	I	R				10	V	E	L	J	A			
12	M	I	S					13	P	E	R	O	N			
14	E	L	A	N				15	P	O	K			16	M	
17	N	N	N					18	U	L			19	A	M	O
		21	I	J				22	P	O		23	D	L	E	Ž
24	O	C	E	N	A					E			26	N	A	
								27	E	N	K	A		29	I	Č
30	P			31	R	O	J	E	N			32	I	C	A	
33	P	L	A	N	E	R						34	A	A		

- Kruh in vodo, prosim!

- Kolikokrat sem ti rekel, da pojdiva pogledat še na drugo stran otoka!

- Včeraj mi je škotski prijatelj poslal svojo sliko.
- Kako pa izgleda?
- Še pojma nimam. Sliko moram namreč še razviti.

Škot vpraša sonarodnjaka:

- Kaj boš dal ženi za rojstni dan?
- Prihodnje leto ji bom dal uhane.
- Vprašal sem te za letos, ne za prihodnje leto!
- No, letos bo dobila luknje v ušesa.

Prijatelj novopečenemu šoferju:

- Kako, si med vožnjo že kaj bolj pogumen?
- Seveda, zdaj v križišču že odprem oči.

Sosedovi imajo čudne prehrabne navade. Za večerjo jedo juho z rezanci.

- Kako veš?
- Sosesta si izposoja vsak večer kuhinjski valjar.

Pri ženskah imam blazno srečo!

- Res, kako to?
- Nobena me noče.

Ah, sosed iz gostilne greste. Ste mogoče videli tam mojega moža?

- Ne, mislim, da ne. Toda pod mize nisem gledal.

Ukradli so mi zlato uro!

- Zakaj niste vpili na pomoč!
- Nisem si upal, ker imam zlato protezo.

Moja žena ima vedno prav. Ko sem ji zadnjič obljubil prstan za rojstni dan, mi je rekla: Take prazne obljube poslušam že vsa leta! In pomislite: prav je imela.

Ali ti pri možu kaj dosežeš s solzami?

- Nič. Kakor hitro začnem jokati, reče: Vse, samo vode ne! - in že teče v gostilno.

Draga, kdaj mi boš očistila suknjič?

- Kako veš, da ga še nisem?
- Denar je še v žepih.

Že dvajset let sem poročen, pa še vedno ljubim isto žensko!

- To je pa naravnost enkratno!
- Ja, pa tudi zelo nevarno. Kar pomislite, da bi za to zvedela moja žena!

"Ali morda spoznate v obtožencu moškega, ki vam je ukradel avto?"

Tožnik odgovori precej negotovo: "Po besedah njegovega zagovornika nisem več povsem prepričan o tem, da sem sploh kdaj imel avto."

- Tone, ali veš, da te žena misli zapustili?
- Ne verjamem, saj me skoraj nikoli ni doma.

Že spet si se ga natreskal!

- Seveda sem se ga. Mar misliš, da bi si sicer upal priti domov?

Zdravnikov sinček razkazuje svojemu sošolcu delovni kabinet svojega očeta. Sošolec se presenečen ustavi pred okostnjakom:

- Od kod pa ima tvoj oče to?
- Oh, to ima že dolgo. Najbrž je to bil njegov prvi bolnik.

- Imaš rad zelenjavne jedi?
- Imam.
- Zakaj jih potem ne ješ?
- No, tako rad pa jih spet nimam.

Plešasti Berti stoji pred ogledalom in nežno gladi svoj "aerodrom":

- Si pa res fant od fare, se pogovarja sam s seboj. Že sedemdeset jih imaš, pa niti enega sivega lasu!

- V teatru zelo slaba predstava. Žena šepne možu:
- Po drugem dejanju odideva.
- Zakaj pa ne po prvem?
- Ker bo v garderobi prevelik naval.
- Toliko si majhen, pa kupuješ toliko cigaret!
- Saj ni zame, kupujem za ves razred.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu. Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravilen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo.

Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino. Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

● Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govorijo slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avtopark. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

● PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

● Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan. Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

● V TOPOLŠČICI PRI VELENJU BLIZU ZDRAVILIŠČA PRODRAM HIŠO - 330 m² uporabne površine v peti gradbeni fazi. Sončna lega, možnost obrti, mestni toplovod, telefon in asfaltirani dostop ter 1300 m² veliko zemljišče. Cena 160.000 DM. Telefon: 063 852-902 po 21. uri.

● V Spodnji Kungoti pri Mariboru prodam gradbeno parcelo v izmeri 9.000 m², cena 30.000 DM. Informacije: Mirko Grandošek, tel.: 062 656 123, ali Mira Grandošek, Stuttgart, telefon: 0711/2260855, zvečer.

● Prodamo novo hišo z 47 ari ohišnice v Ledineku - Sv. Ana v Slov. goricah. Informacije v Stuttgartu: tel.: 0711/25 71 208 in v Sloveniji: tel.: 062 721 214.

● Ugodno prodam novo hišo v Dobrni - Vrba 1/a, Slovenija. Tel: 063 778 386 ali pa pišite na naslov: A. Kumer-Walter, Rathenau, str. 10 40589, Düsseldorf B.R.D

● V Spodnji Kungoti pri Mariboru prodam dve gradbeni parceli, vsaka meri cca. 9.000 m². Informacije: Mirko Grandošek, tel.: 062 656 123.

● Pogrebne storitve (vse, kar je treba urediti v primeru smrti, vključno z morebitnim prevozom v Slovenijo) za vas opravi pogrebni inštitut CHRISTIAN HALLER, Marienstr. 41, Stuttgart, tel.: 0130/184943 (24 ur dnevno).

● Spomin na Svetega očeta ob obisku v Sloveniji. Naprodaj videokasete VHS pod geslom "Oče, potrdi nas v veri". Papež Janez Pavel II. v Sloveniji od 17. do 19. 5. 1996. Obrnite se pisno na naslov: Oec. Franc Antolič, Postfach 1313, 72581 Dettingen-BRD. Cena kasete 39,95 DM + poštnina po povzetju.

● V Dolnjem Leskovcu 20, 8280 Brestanica, je naprodaj stara kmečka hiša, potrebna obnove, ali pa lep prostor za novogradnjo, z elektriko, vodo in skoraj 4 ha zemljišča. Vse je ob asfaltirani cesti 2 km od Brestanice. Cena 40.000 DM. Informacije pri Angeli Moškon, Mali Kamen 4, 8281 Senovo.

● Mizarstvo PUNLES

Dragi rojaki! Sporočam Vam, da po 30 letih dela v mizarstvu v Nemčiji zdaj doma svetujem in izdelujem pohištvo po meri za dnevne sobe, kuhinje, jedilnice, otroške sobe, predsobe, lesene strope, stene ter vhodna in notranja vrata. Kvaliteta je naš ponos in Vaše zadovoljstvo. Po mnenju dosedanjih strank boste tudi Vi zadovoljni.

Oglasite se na naslov: Mizarstvo PUNLES, Jože Pungerčar s. p., Spomeniška 17, 8233 MIRNA, tel.: (068) 47 416, 45 851,

fax.: (068) 45 851

● Prodam kmetijo pri Kamniku, kmetija obsega 43 ha zemljišča, od tega: 25 ha gozda, 7 ha senožeti, 9 ha travnikov in 2 ha njiv. Osnovna cena 400.000 DEM. Ostalo po dogovoru s Tilko Klemen, Špitalič 20 ali po tel. 0038 661 372 650.

● PRODRAM HIŠO V ROGAŠKI SLATINI - SLOVENIJA, od zdravilišča je oddaljena 1,5 km, primerna tudi za obrt, 365 m² (245 m² stanovanjski prostor, takoj vseljiv, in nedokončano podstrešje 120 m²), parcela 610 m². Tel.: 00386/69-48-822. Vsak dan od 20.00 do 22.00. Cena: 260.000,- DEM. Ostalo po dogovoru.

ANGLIJA

Stanislav Cikanek

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

BiH Sarajevo

FRANCIJA

Silvo Česnik, župnik

David Taljat, kaplan
prelat Nace Čretnik, delegat
3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 87 81 47 82

Franjo Pavalec

17, rue de Sospel,
F-06300 NICE,
tel. (*33) 93 56 66 01

HRVAŠKA

Nezasedeno

HR - 10000 Zagreb

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič
Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Janez Pucelj,

Stanislav Čeplak, diakon
Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel. in faks (*49) 0208 - 644 277

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Janez Demšar

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 45 2 58,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27
Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen,
tel. (*49) 0171-5270752

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,
tel. (*49) 089 - 22 19 41

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15

p. Damijan Frlan

Kapuzinerstr. 18,
CH-4500 SOLOTHURN,
tel. (*41) 032 - 622 71 33

